

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΙΔΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραφεία : Ξενοφώντος 15α - Αθήνα 118 • Τηλέφ. Γραφ.: 32.36.547, 32.45.375 • ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' Άρ. φύλ. 833 - Αθήνα 3 Ιουλίου 1978

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟ ΕΤΟΣ 1977-1978

Έυδεση πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου της Διδασβαλιυής Όμοσπονδίας Ελλάδος

Κύριοι Άντιπρόσωποι,

Η άπερχόμενη Διοίκηση Σας ύποδέχεται στην αίθουσα αυτή με τό πιο άγνά και άνυπόκριτα αισθήματα συναδελφικής άγάπης.

Στό πρόσωπό Σας ύποδέχεται και καλοσωρίζει όλόκληρο τόν εκπαιδευτικό κόσμο της Δημοτικής Έκπαίδευσης, γιατί, στή φάση αυτή, Έσείς άποτελείτε τήν έκλεκτή και νόμιμη έκπρωσώπησή του.

Έίστε έκφραστές της βουλήσεως του κλάδου και στά χέρια Σας μεταβιβάζεται σήμερα όλόκληρη ή κλαδική έξουσία. Σέν τέτοιους Σας ύποδεχόμαστε και Σας εύχόμαστε εύχάριστη διαμονή στην πόλη των Άθηνών για όλες τις ήμέρες των έργασιών της 47ης Γενικής Συνελεύσεως. Πάνω άπ' όλα Σας εύχόμαστε ύγεία και δύναμη για ν' άνταποκριθείτε στην Ιδιομορφή της άποστολής Σας, στίς πολλές άπαιτήσεις του έργου Σας και στό θαρύ φορτίο της εύθύνης του χρέους Σας. Εύλόμαστε άκόμα νά άναδειχθείτε σέ μία Γενική Συνέλευση πού θά πάρει ξεχωριστή θέση στην Ιστορία του συνδικαλισμού μας. Σε μία συνέλευση με δύναμη νά κρίνει και νά άξιολογεί, νά σταθμίζει και ν' άποφασίζει με μοναδικό κίνητρο τήν εύγενή φιλοδοξία νά ύπερβεί σέ γόνιμο έργο και θετική προσφορά κάθε προηγούμενη Συνέλευση.

Μπροστά λοιπόν σέ μία τέτοια συνέλευση θά λογοδοτήσει ή άπερχόμενη Διοίκηση για τή συνδικαλιστική χρονιά πού σήμερα τελειώνει. Θά προχωρήσει άμέσως στην παρουσίαση του έργου της χωρίς διασημύσεις και φραστικούς έντυπωσιασμούς. Ό τρόπος αυτός ούτε στίς συνήθειές της άνήκει, ούτε έξυπνεται τό σκοπό της Συνελεύσεως.

Μέ λόγια άπλά και σύντομα θά Σας δώσει μία γενική εικόνα των πεπραγμένων της πού θά Σας βοηθήσει και νά κρίνετε και νά καταλήξετε σέ άποφάσεις πού έπιβάλλει τό συμφέρο του κλάδου.

Α' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Οικονομικές Διαδικήσεις

Ένιαίο Μισθολόγιο

Ένα άπό τά σοβαρότερα θέματα πού χειρίσθηκε ή Διοίκηση τή συνδικαλιστική χρονιά πού πέρασε και πού γι' αυτό άφιέρωσε ένα μεγάλο μέρος της δραστηριότητάς της ήταν τό Ένιαίο Μισθολόγιο.

Η μισθολογική άναρχία πού έπικρατούσε, άποτέλεσμα μιας άσβαίρετης και άνεξέλεγκτης έπιδοματικής πολιτικής πού άσκισαν όλες οι Κυβερνήσεις στην μεταπολεμική περίοδο και ή όποία κρατούσε τόν κλάδο καθηλωμένο σέ άπαρά-

δεκτη μειονεκτική θέση έναντι των άλλων Δημοσίων Υπαλλήλων και προκαλούσε τη δικαιολογημένη αγανάκτησή του και τις συνεχείς αντιδράσεις του σ' όλη την περίοδο των τελευταίων ετών, έπρεπε με κάθε τρόπο να παραχωρήσει τη θέση της σ' ένα νέο σύστημα άμοιθής των Δημοσίων Υπαλλήλων σπριγγμένο πάνω στη γενική αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

Οι αποφάσεις που είχε πάρει η Έπιτροπή Μισθολογίου, μέσα στην οποία ο κλάδος μας με τον εκπρόσωπό του διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο, δε θα είχαν παρά μόνο θεωρητική αξία αν το όλο πρόβλημα του Μισθολογίου των Δημοσίων Υπαλλήλων δεν περνούσε και στη δεύτερη φάση της υλοποίησής του με την αποδοχή τους από την Κυβέρνηση και την ψήφισή τους από την Έθνική Αντιπροσωπεία.

Η Διοίκηση κατά την προεκλογική περίοδο του περασμένου φθινοπώρου με συνεντεύξεις στον Ημερήσιο Τύπο των Αθηνών και με προσωπικές παραστάσεις της στους άρχηγους των πολιτικών κομμάτων της χώρας ζήτησε την εφαρμογή από 1.1.1978 ενός νέου Ένιαίου Μισθολογίου για όλους τους δημοσίους Υπαλλήλους σύμφωνα με τις αποφάσεις που είχε πάρει η Έπιτροπή Μισθολογίου. Τόσο η Κυβέρνηση όσο και όλα τα πολιτικά κόμματα της χώρας παραδέχθηκαν τη μισθολογική αναρχία που επικρατούσε μέσα στο δημοσιοϋπαλληλικό χώρο και αποδέχθηκαν την αναγκαιότητα της ρυθμίσεως των αποδοχών των Δημοσίων Υπαλλήλων πάνω σε μία νέα ένια και δίκαιη βάση. Η δέσμευση ολόκληρου του πολιτικού κόσμου πάνω στο βασικό αυτό θέμα είχε ιδιαίτερη σημασία για την ομαλή εξέλιξή του και η Κυβέρνηση ανακοίνωσε επίσημα στις αρχές του περασμένου Δεκεμβρίου την εφαρμογή του Νέου Μισθολογίου από την 1-1-1978.

Από τότε και μέχρι στις 2-2-1978 που ψηφίστηκε από τη Βουλή ο Νόμος 754/78 «Περί ρυθμίσεως των αποδοχών των Δημοσίων Υπαλλήλων κλπ.», η Διοίκηση αποδόθηκε σ' ένα σκληρό και αδιάκοπο διήμερο αγώνα με παραστάσεις στους αρμόδιους υπηρεσιακούς και κυβερνητικούς παράγοντες, με επισκέψεις στους άρχηγους πολιτικών κομμάτων και σε βουλευτές, με συνεργασίες με άλλες δημοσιοϋπαλληλικές οργανώσεις και ειδικότερα με κείνες που ανήκουν στο χώρο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., με διαμαρτυρίες, με υπομνήματα, τηλεγραφήματα, διαπραγματεύσεις και άλλες ενέργειες για να επιτύχει από το ένα μέρος τη θελίωση του Μισθολογίου σύμφωνα με τα πορίσματα της Έπιτροπής Μισθολογίου και

για να εξουδετερώσει από το άλλο μέρος τις αντιδράσεις ορισμένων κλάδων να ίεπιτύχουν ειδική προνομιακή μεταχείριση. Η σθεναρή στάση της Διοικήσεως της Α.Ο.Ε. και των άλλων δημοσιοϋπαλληλικών οργανώσεων που πίστευαν στην εφαρμογή ενός νέου Μισθολογίου δέν άφησε περιθώρια στην Κυβέρνηση ν' άγνοήσει τα πορίσματα της Έπιτροπής Μισθολογίου και νά νοθεύσει το Νέο Μισθολόγιο με διατάξεις προνομιακής μεταχειρίσεως ορισμένων κλάδων.

Η Διοίκηση υποστήριξε την εφαρμογή του Νέου Μισθολογίου και διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο στη ψήφισή του γιατί πίστευε και εξακολουθεί νά πιστεύει ότι τό νέο μισθολογικό καθεστώς που διαμορφώθηκε ύστερα από τη ψήφισή του Νόμου 754/78 εξυπηρετεί και βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα τά συμφέροντα του κλάδου και του άνοίγει τό δρόμο για νά βρει την ισότιμη θέση που δικαιούται μέσα στο δημοσιοϋπαλληλικό χώρο.

Κανένας βέβαια δέν Ισχυρίσθηκε ποτέ και δέν Ισχυρίζεται και σήμερα ότι τό νέο Μισθολόγιο είναι Ιδανικό. Μπορούμε όμως άφροβα νά πούμε ότι είναι τό καλύτερο για τόν κλάδο μας άπ' όσα Ισχυσαν μέχρι σήμερα.

Και είναι τό καλύτερο γιατί:

1. Ρυθμίζεται τό σύστημα άμοιθής των Δημοσίων Υπαλλήλων πάνω σε μία ένια και μόνιμη βάση.

2. Φράζει τό δρόμο για τη χορήγηση αυθαίρετων κλαδικών έπιδομάτων και ύπερρωριακών αποζημιώσεων που είχαν τη μορφή διακριτικής μεταχειρίσεως, που χορηγούσε τό Μισθολόγιο του 1966.

3. Καθιερώνει τό χρονοέπιδομα σε αντικατάσταση των έπιδομάτων πολυετίας και τριετιών που χορηγείται από τ' ά πρώτα έτη της ύπηρεσίας του υπαλλήλου.

4. Ρυθμίζει με δικαιότερο τρόπο τό έπιστημονικό έπίδομα με βάση τ' ά έτη μεταγυμνασιακών σπουδών.

5. Χορηγεί έπίδομα οικογενειακών βαρών σε ποσοστό 3% έως 25% ανάλογα με τόν αριθμό των παιδιών του υπαλλήλου, που χορηγείται και στη συνάδελο δασκάλα ή εκπαιδευτή ανεξάρτητα από τό εισόδημα του συζύγου ή της συζύγου δέ λαμβάνει παρόμοιο έπίδομα από κάποια άλλη πηγή.

Όλα αυτά βέβαια δέ σημαίνουν ότι η Διοίκηση δέν έπείσθη από την πρώτη στιγμή και τ' ά άρνητικά του σημεία και για τ' ά όποια επανειλημμένα και έπιμονα ζήτησε τη θελίωσή του.

Άνάμεσα σ' αυτά έπισημαίνουμε τ' ά

κόλουθα που έχουν ιδιαίτερη σημασία και για τ' ά όποια ο κλάδος και όλες οι δημοσιοϋπαλληλικές οργανώσεις πρέπει ν' αγωνιστούν για νά γίνουν τό συντομότερο οι σχετικές θελίψεις.

1. Δέ συνδέεται τό μισθολόγιο με τόν πηάριθμο και τό Έθνικό Εισόδημα που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την έπιδίωσή του.

2. Διατηρεί σε πολύ χαμηλό επίπεδο τά ποσοστά του έπιδοματος οικογενειακών βαρών και δέ χορηγείται τούτο σε ολοκληρωμένη μορφή όπως Ισχύει στον Ιδιωτικό τομέα και στους οργανισμούς κοινής ωφέλειας.

3. Διέθεσε και διαθέτει για τό έπόμενο οίκον. έτος άνεπαρκείς πιστώσεις για τη θελίωση των αποδοχών των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Άνεξάρτητα άπ' όλα αυτά εκείνο άκόμα που έχει ιδιαίτερη σημασία και δέν έπισημάνθηκε όσο πρέπει από κάποια δημοσιοϋπαλληλική οργάνωση /είναι ότι η καθιέρωση ένιαίου Μισθολογίου για όλους τούς δημοσίους Υπαλλήλους θα τούς ένώσει και θα τούς καταστήσει μεγάλη και αποφασιστική δύναμη για τη διεκδίκηση αποδοχών του ύψους των αποδοχών των υπαλλήλων των Τραπεζών και των οργανισμών κοινής ωφέλειας. Ό στόχος αυτός θα μείνει για πάντα άπλησίαστος έφόσον όλοι οι δημοσίοι υπάλληλοι δέ βρεθούν κάτω από τό ίδιο μισθολογικό καθεστώς και δέν λείψουν οι ανταγωνισμοί ανάμεσα σε στενές κλαδικές έπιδιώξεις που διασπούν την ένότητα της μεγάλης δημοσιοϋπαλληλικής οικογένειας και την αποδυναμώνουν νά δράσει σαν ένιαίο και αποφασιστικό σύνολο.

Δυστυχώς όρισμένοι κλάδοι δέν μπόρεσαν, ούτε και σήμερα άκόμα, νά καταλάβουν τη μεγάλη αυτή άλήθεια και νά ξεφύγουν από μία παλιά κακή νοοτροπία, της διεκδικήσεως ειδικής προνομιακής μεταχειρίσεως, η οποία ενώ είναι βέβαιο ότι δέν πρόκειται νά τούς εξυπηρετήσει μακροπρόθεσμα διασά τήν ένότητα των Δημοσίων Υπαλλήλων και δίνει διεξοδο στην Κυβέρνηση ν' αποφύγει τη γενική θελίωση του Μισθολογίου για τό καλό όλων των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Η ρύθμιση που πρόκειται νά κάνει η Κυβέρνηση στο ώραιο έργασίας των λειτουργών ενός χώρου της Παιδείας που συνδέεται με τη χορήγηση κάποιας ύπερρωριακής αποζημιώσεως, παρά τις αντίθετες διαβεβαιώσεις των αρμόδιων Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Παιδείας ότι δέν θίγονται οι αρχές

ου Μισθολογίου, δέν είναι τίποτε άλλο παρά μία πρώτη βολή κατά του Μισθολογίου πού υπονομεύει τίς γενικές άρχές του και άνοίγει τό δρόμο γιά κλαδικές πιδιώξεις.

Έτοι πρέπει νά δει τό θέμα και ό λάθος μας και όλες οι δημοσιούπαλλήλικές οργανώσεις και σάν τέτοιο πρέπει ν' αντιμετωπιστεί μέ δραστικά και τοφασιστικά μέτρα.

Η Κυβέρνηση ανέλαβε θαρύτατη εύθύνη και οι συνέπειες πού θ' ακολουθήσουν θά είναι σοβαρότατες.

Η άπερχόμενη Διοίκηση θέλει νά πιστεύει ότι στό μεγάλο αυτό θέμα, του Ζνιαίου Μισθολογίου, ακολούθησε τό σωστό δρόμο, τό δρόμο πού έξυπηρετεί τά συμφέροντα και μόνο τά συμφέροντα του κλάδου κα επίτελεσε στό άκέραιο τό καθήκον της.

Τρείς ολόκληρες δεκαετίες ό κλάδος γωνίστηκε γιά τήν καθιέρωση ενός έπαιου και δικαίου Μισθολογίου γιά όλους τούς Δημοσίους Έπαλλήλους. Σήμερα καλείται ν' άγωνιστεί γιά τήν περρούρηση τών γενικών άρχών του για δυστυχώς δέν έλειψαν, ούτε ίσως θά μείψουν, εκείνοι πού δέν μπορούν νά υμυδισαστούν μέ τήν ιδέα ότι θά θρεθούν κάτω από τόν ίδιο μισθολογικό καεστώ με όλους τούς άλλους συναδέλλους τους δημοσίους ύπαλλήλους και τι δέ θά συνεχίσουν μέ πείσμα τόν άώνα τους γιά τήν άνατροπή του σημεννοού μισθολογίου και τήν επάνοδο της ημοσιούπαλληλικής τάξεως στό καθετώ τών διακρίσεων και της μισθολογις άναρχίας.

Προσωρινό προσωπικό επίδομα νεοδιορισμένων

Μία παράλειψη του Μισθολογίου πού πισσημάνθηκε από τήν πρώτη στιγμή και Διοίκηση άντέδρασε με κάθε τρόπο ή αν ή εξαίρεση από τό προσωρινό προσωπικό επίδομα τών συναδέλφων πού είχαν διοριστεί μετά τήν 1.9.1977 καθώς και πολλών άλλων πού σοβαροί λόγοι ύψείας ή άλλες σοβαρές αιτίες τούς κράψαν μακριά από τήν ύπηρεσία τους κατά τό τελευταίο τετράμηνο του 1977.

Η Διοίκηση πού από τήν αρχή πρώτη ντέδρασε με άλληπαλληλες ενέργειες τούς άρμόδιους κυβερνητικούς και ύπηρεσιακούς παράγοντες, αφού ένας μεγάλος αριθμός συναδέλφων έστερείτο τις επίδοματοποιήσεως τών ύπερωριών και σέ συνεργασία με τήν ΑΔΕΔΥ συνέχισε τίς ενέργειές της με έπιμονή και άπο-

φασιστικότητα γιά τήν άρση της άδικίας σέ βάρος της μερίδας αυτής τών συναδέλφων.

Τελικά οι προσπάθειές της δικαιώθηκαν και με άπόφαση του Έπουργού Οικονομικών πού κοινοποιήθηκε σέ όλες τις Δημόσιες Έπηρεσίες καλύπτονται κατά τρόπο άπόλυτα ίκανοποιητικό όλοι οι συνάδελφοι πού εξαίρεθηκαν γιά όποιοδήποτε λόγο από τήν επίδοματοποίηση τών ύπερωριών, νεοδιορισμένοι, άδειούχοι γιά λόγους ύγείας, έγκυες γυναίκες γιά άδεια κυήσεως, και τοκετού κλπ.

Άναπροσαρμογή άποδοχών άναπληρωτών με βάση τό Νέο Μισθολόγιο

Με τήν εφαρμογή του νέου Μισθολογίου δημιουργήθηκε και τό θέμα της άναπροσαρμογής τών άποδοχών τών άναπληρωτών με βάση τό νέο Μισθολόγιο γιατί θάπρεπε νά εκδοθεί κοινή άπόφαση τών Έπουργών Οικονομικών, Έργασίας και Παιδείας πού θά ρύθμιζε τό θέμα. Κάναμε κάθε ενέργεια γιά νά λάθουν οι συνάδελφοι αυτοί τίς άποδοχές τών όμοιοβάθμων τους μόνιμων και ν' άποκλείσουμε κάθε σκέψη πού επικράτησε άρχικά σέ όρισμένους ύπηρεσιακούς παράγοντες γιά τήν ύπαγωγή τους στις ρυθμίσεις πού προβλέπονταν στον ιδιωτικό τομέα.

Τελικά εκδόθηκε σχετική άπόφαση γιά τήν καταβολή άναδρομικά στους άναπληρωτές συναδέλφους τών άποδοχών τών μόνιμων όμοιοβάθμων τους όπως διαμορφώθηκαν από τήν εφαρμογή του Νόμου 754/78.

Άποζημίωση γραμματέα Σχολικής Έφορείας

Έγτερα από έχτονες προσπάθειες της Διοικήσεως ύπογράφηκε κοινή άπόφαση τών Έπουργών Παιδείας και Οικονομικών με τήν όποία άναπροσαρμόστηκε τό επίδομα γραμματέα της Σχολικής Έφορείας στό ύψος τών 500 δραχμών και επεκτάθηκε σέ όλους τούς τύπους τών Δημοτικών Σχολείων και τών Νηπιαγωγείων.

Η άποζημίωση αυτή καταβάλλεται νέα προσπάθεια ν' άναμορφωθεί σύμφωνα με τό Νόμο 754/78.

Με τήν επέκταση της άποζημιώσεως

αυτής σέ όλους τούς τύπους τών Δημοτικών Σχολείων και τών Νηπιαγωγείων επωφελήθηκε ένας σημαντικός αριθμός κυρίως νέων συναδέλφων πού διευθύνουν τά όλιγοθέσια Δημοτικά σχολεία και τά νηπιαγωγεία και θρήκε τήν ίκανοποίησή του ένα παλιό αίτημα του κλάδου.

Διατηρητέα επίδοματα γιά τούς λειτουργούς Δημοτικής Έκπαιδεύσεως

Σύμφωνα με τήν παρ. 1 του άρθρου 5 του Νόμου 754/78 ή Διοίκηση με τό ύπ' αριθμ. 724/20.3.78 ύπόμνημά της προς τόν Έπουργό Παιδείας ζήτησε νά εισηγηθεί εύνοικά ως άρμόδιος Έπουργός προς τή 4η Δ/ση Μισθολογίου του Γ.Λ.Κ. τή διατήρηση και τήν άναπροσαρμογή τους στα σημερινά τμαριθμικά δεδομένα τών άκόλουθων επίδομάτων γιά τούς λειτουργούς της Δημοτικής Έκπαιδεύσεως:

1. Διδασκάλων Μονοθεσίων Σχολείων.
2. Ειδικών συνθεσών Διδασκάλων Μειονοτικών σχολείων Δυτικής Θράκης.
3. Μετεκπαιδεύσεως τών λειτουργών Δημοτικής Έκπαιδεύσεως.

Τό Έπουργείο Παιδείας με τό ύπ' αρ. φ. 300/44446/13.4.78 έγγραφό του μός πληροφόρησε ότι έγινε ή σχετική πρόταση και άναμένεται ή άπόφαση της άρμόδιας Έπιτροπής στην όποια θά μετέχει και εκπρόσωπος του κλάδου.

2. Βαθμολογικό

Ένα άλλο θέμα στό όποίο απέδωσε ιδιαίτερη σημασία ή Διοίκηση και άνέπτυξε κάθε δυνατή δραστηριότητα ήταν και τό βαθμολογικό πού μετά τή φήψηση του Νόμου 754/1978 πήρε γενική επικαιρότητα ύστερα από ένα προσχέδιο Νόμου πού καταρτίστηκε από τή Γενική Διεύθυνση της Δημοσίας Διοικήσεως γιά τήν όριστική ρύθμιση, βαθμολογικών θεμάτων όλων τών Δημοσίων Έπαλλήλων.

Οι βαθμολογικές ρυθμίσεις πού προβλέπονταν σύμφωνα με τό προσχέδιο αυτό άναφέρονταν κυρίως /σέ τρία σημεία πού είναι και τά τρία έξ ίσου σημαντικά άνάλογα με τό κέρο πού καλύπτει τό καθένα στην κλίμακα της βαθμολογικής εξέλιξεως τών ύπαλλήλων.

Συγκεκριμένα προβλέπονταν:

1. Μισθολογική ένισοποίηση από τόν Εισαγωγικό βαθμό μέχρι τόν 4ο Μ.Κ. 6.

Αυτό σημαίνει ότι ο συνάξελφος πού θα συμπληρώνει 3 χρόνια στον 6ο βαθμό Μ.Κ. 4 χωρίς να προάγεται από έλλειψη οργανικών θέσεων θα λαμβάνει αποδοχές 5ου βαθμού εάν νά είχε προαχθεί βαθμολογικά στο βαθμό αυτό. Ύστερα δέ από τρία χρόνια από τότε πού πήρε τή μισθολογική αυτή προαγωγή θά παίρνει αποδοχές 4ου βαθμού Μ.Κ. 6, ανεξάρτητα αν πήρε ή όχι εν τώ μεταξύ βαθμολογική προαγωγή στο 5ο βαθμό.

Τό μέτρο αυτό εξασφαλίζει στους νέους συναδέλφους άκώλυτη μισθολογική προαγωγή μέχρι και τόν 4ο βαθμό.

2. Αύξηση τών μισθολογικών προαγωγών από τόν 4ο βαθμό στον 3ο σέ ποσοστό 25%.

Τό μέτρο αυτό είναι έξ ίσου σημαντικό γιατί θά δώσει τή δυνατότητα σέ 1.600 άκόμα συναδέλφους του 4ου βαθμού νά πάρουν αποδοχές 3ου βαθμού Μ.Κ. 7 μέ τήν πρώτη εφαρμογή του.

3. Μισθολογική έναιοποίηση από τό 4ο βαθμό στο 2ο έφ' όσον υπάρχει μισθολογική προαγωγή στον 3ο βαθμό.

Από τήν τελευταία αυτή μισθολογική έναιοποίηση 4ου μέ 2ου βαθμού πού είναι και ή σημαντικότερη εξαιρούνταν οι εκπαιδευτικοί Μέσης και Δημοτικής μέ τό αιτιολογικό ότι δέν έχουν ενίασιες τίς θέσεις τών βαθμών 3ου μέ 2ου.

Η Διοίκηση από τήν πρώτη στιγμή άντέδρασε έντονα και κινήθηκε δραστήρια γιά ν' άποτρέψει κάθε άνιση μεταχείριση σέ δάρος του κλάδου.

Επισκέφθηκε τρείς φορές τόν Ύπουργό Προεδρίας Κυβερνήσεως, τόν Ύπουργό Παιδείας και πολλές φορές τούς άρμόδιους ύπηρεσιακούς παράγοντες και τούς έτόνισε ότι ό κλάδος δέ θ' άνεχθεί όποιαδήποτε διαφοροποίησή του από τή θέση πού κατέχει σήμερα όπως τήν προσδιορίζουν σαφώς οι Νόμοι 1811/1951, 309/1976 και 434/1976 πού του παρέχουν άπόλυτη ίσοτιμία πρós τήν Α.Τ. κατηγορία τόσο στον εισαγωγικό όσο και στον καταληκτικό βαθμό και κατά συνέπεια θά είναι άδιανόητο και άπαράδεκτο νά επικριρηθεί όποιαδήποτε διαφοροποίησή του ή όποια δέν αποτολμήθηκε ποτέ από καμιά προηγούμενη κυβέρνηση. Άπέστειλε τηλεγραφήματα στον πρωθυπουργό κ. Κων. Καραμανλή από τόν όποιο ζήτησε τήν προσωπική του παρέμβαση γιά τήν ίση μεταχείριση όλων τών Δ.Υ. στο θέμα τών βαθμολογικών ρυθμίσεων και τήν άποτροπή κάθε άδικίας σέ δάρος τών δασκάλων.

Στους Ύπουργούς Συντονισμού, Οικονομικών και τούς βουλευτές τής άρμόδι-

ας κοινοβουλευτικής έπιτροπής από τούς όποιους ζήτησε νά μίν έπιτρέψουν νά περιληφθούν μέ τήν έγκριση τής Έθνικής Άντιπροσωπείας διατάξεις Νόμου πού θά διαχωρίζουν τούς ύπαλλήλους σέ προνομιούχους και μή, θ' ανατρέψουν κάθε έννοια τής βαθμολογικής τους εξέλιξης, θά ύπονομεύσουν τίς βάσεις του Ένιαίου Μισθολογίου και θά δημιουργήσουν άναταραχή στο χώρο τής Δημοτικής Έκπαιδύσεως μέ άπρόβλεπτες συνέπειες.

Συνέταξε και υπέβαλε στους Ύπουργούς: Συντονισμού, Προεδρίας, Οικονομικών, Παιδείας και στο Γενικό Δ/ντή τής Δημοσίας Διοικήσεως έμπερισταμένο ύπόμνημα γιά τήν ύποστήριξη τών θέσεων τής.

Ένημέρωσε τούς Συλλόγους και ζήτησε νά έλθουν άρωγοί στην προσπάθειά τής μέ σχετικά τηλεγραφήματα στους άρμόδιους Ύπουργούς και προσωπικές επισκέψεις στους βουλευτές τής περιφέρειάς τους.

Παράλληλα επέτυχε τήν όμόφωνη άπόφαση όλων τών Δημοσιούπαλληλικών οργανώσεων πού άνήκουν στο χώρο τής Α.Δ.Ε.Δ.Υ. όπως Ισχύουν και γιά τούς Δασκάλους όλες οι βαθμολογικές ρυθμίσεις πού θά Ισχύουν γιά τούς Ύπαλλήλους Α.Τ. κατηγορίας.

Ύστερα από τίς αντιδράσεις αυτές ή Κυβέρνηση άνέστειλε τήν προώθησή του και επανεξετάζει τό όλο θέμα από τήν αρχή γιά τήν έξεύρεση λύσεως πού νά Ικανοποιεί σύμμετρα όλους τούς Δημοσίους Ύπαλλήλους.

Τό θέμα θρίοκεται σ' εξέλιξη και όπως δηλώθηκε από τόν Ύπουργό Συντονισμού οι συζητήσεις γιά τήν όριστική διαμόρφωση του σχετικού Σχεδίου Νόμου θά γίνουν αυτό τό μήνα.

Μέσα στις γενικότερες βαθμολογικές ρυθμίσεις πού πρόκειται νά αποφασισθούν ή Διοίκηση δέν παρέλειψε νά θέσει μέ τρόπο έπιτακτικό και τό θέμα τής αύξήσεως τών θέσεων τών Δ/τών Α' στο ύψος τών 8/θεσιών και άνω Δημοτικών Σχολείων.

3. Συνταξιοδοτικά

Παρά τίς τόσες έλπίδες γιά τήν επίλυση πολλών ζωτικών συνταξιοδοτικών θεμάτων τή συνδικαλιστική χρονιά πού πέρασε, δυστυχώς δέν επιλύθηκε κανένα συνταξιοδοτικό θέμα τών Δημοσίων Ύπαλλήλων.

Ό άρμόδιος Ύφυπουργός Οικονομικών

στην προηγούμενη Κυβέρνηση πού είχε ύποσχεθεί νά προωθήσει στη Βουλή δύο Νομοσχέδια γιά τήν άρση άδικιών σέ δάρος Δημοσίων Ύπαλλήλων και τήν έπίλυση τών σοβαροτέρων συνταξιοδοτικών θεμάτων δέν κατώρθωσε νά τά προωθήσει πριν από τή διάλυση τής Βουλής τόν περασμένο Οκτώβρη.

Μετά τό σχηματισμό τής νέας Κυβερνήσεως ή Διοίκηση σέ συνεργασία μέ άλλες Δημοσιούπαλληλικές Οργανώσεις επανέφερε τό θέμα και ζήτησε από τόν άρμόδιο Ύφυπουργό τών Οικονομικών νά τερματίσει τό συντομότερο τήν έκκρεμότητα αυτή πού άδικεί και ταλαιπωρεί ένα μεγάλο αριθμό Δημοσίων Ύπαλλήλων και συνταξιούχων του Δημοσίου.

Ό κ. Ύφυπουργός δήλωσε ότι ή Κυβέρνηση δέν εγκατέλειψε τό θέμα και ότι άπόφασή τής είναι νά προχωρήσει στις άπαιτούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις γιά τήν επίλυσή του κατά τρόπο Ικανοποιητικό γιά όλες τίς δημοσιούπαλληλικές τάξεις.

Κατά τήν τελευταία παράσταση τής έκτελεστικής έπιτροπής τής Α.Δ.Ε.Δ.Υ. γιά τό θέμα αυτό στον άρμόδιο Ύφυπουργό στην όποία συμμετείχε και εκπρόσωπος του κλάδου, ό κ. Ύφυπουργός δήλωσε ότι θά δοθεί προτεραιότητα στη λύση του συνταξιοδοτικού θέματος άμέσως μετά τήν επίλυση του βαθμολογικού.

4. Ασφαλιστικά ταμεία

Η έκμετάλλευση τών κεφαλαίων μας στ' Ασφαλιστικά Ταμεία και ή ανάγκη άξιοποίησεως τής περιουσίας τους είναι προβλήματα καυτά και ζωτικά όχι μόνο γιά τόν κλάδο μας, αλλά γιά όλους τούς Δημοσίους Ύπαλλήλους.

Η Νομισματική Έπιτροπή πού έχει τό δικαίωμα νά δεσμεύει τά κεφάλαιά τους γιά λογαριασμό του κράτους και νά τά διοικετεύει στις τράπεζες μέ τό άπαράδεκτο σήμερα έπιτόκιο τών 4% καταδικάζει σέ οικονομικό μαρασμό τά Ασφαλιστικά μας Ταμεία και έκμηδενίζει τήν άξία τών εισφορών μας από τόν πληθωρισμό.

Και τά τρία Ασφαλιστικά μας Ταμεία Τ.Π.Δ.Υ., Μ.Τ.Π.Υ. και Ταμείο Άρωγής δέν Ικανοποιούν σήμερα τούς μετόχους τους, μέ τό έφ' όπας πού χορηγεί τό πρώτο και μέ τό μηνιαίο μέρος ή δόση πού χορηγούν τ' άλλα, και δέ θά Ικανοποιήσουν ποτέ τούς ασφαλισμένους τους αν δέ επιτύχουμε αυτοδιοίκηση και αυτοδιαχείριση στα κεφάλαιά μας.

Γι' αυτό και η Διοίκηση σε συνεργασία με την Α.Δ.Ε.Δ.Υ. έθεσε θέμα δημιουργίας Τράπεζας Δημοσίων Υπαλλήλων που θα διοικηθεί τα κεφάλαια των Ασφαλιστικών μας Ταμείων σε παραγωγικές δραστηριότητες για δικό μας λαγυρισμό και όχι για το θησαύρισμα τρίτων.

Οι Δημοσιοϋπαλληλικές οργανώσεις είναι αποφασισμένες να συνεχίσουν την προσπάθεια αυτή προς κάθε κατεύθυνση μέχρις ότου το κράτος αναγνωρίσει το δίκαιο αυτό αίτημα και η Τράπεζα των Δημοσίων Υπαλλήλων γίνει πραγματικότητα.

Παράλληλα έγιναν σχετικές παραστάσεις για την αναπροσαρμογή τόσο του έφ' άπαξ από το Τ.Π.Δ.Υ. όσο και του μηνιαίου μερίσματος ή βοηθήματος από το Μ.Τ.Π.Υ. και το Ταμείο Άρωγής.

Ύστερα από τη φήφιση του νέου μισθολογίου καταρτίζονται αποφάσεις με τις οποίες αναπροσαρμόζεται τόσο το έφ' άπαξ, όσο και το μηνιαίο μέρος του Μ.Τ.Π.Υ.

Για το βοηθήμα του Ταμείου Άρωγής δηλώθηκε από τον ύφυπουργό Κοινωνικών Υπηρεσιών ότι έφόσον γίνουν ορισμένες οικονομοτεχνικές μελέτες θα εξετασθεί η αναμόρφωση του βοηθήματος.

Ύστερα ακόμα από παραστάσεις της Διοικήσεως το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Άρωγής πέτυχε την αποδέσμευση τριπλασίου ποσού για τη χορήγηση δανείων στους ασφαλισμένους του για το 1978.

Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Παιδαγωγικές Άκαδημίες

Σχολές Νηπιαγωγών

Τό θέμα της άνυψώσεως των Παιδαγωγικών Άκαδημιών και των Σχολών Νηπιαγωγών σε Παιδαγωγικές Σχολές Πανεπιστημιακού επιπέδου με τετραετή φοίτηση, που αποτελεί και τό βασικότερο και σοβαρότερο θέμα του κλάδου, ήταν και τούτη τη συνδικαλιστική χρονιά στην πρώτη γραμμή του ενδιαφέροντος της άπερχόμενης Διοικήσεως.

Με μία σειρά από καλά μελετημένες ενέργειες η Διοίκηση του έδωσε εύριστα προβολή προς κάθε κατεύθυνση.

Πέραν από τά ύπομνήματα που κατά καιρούς συνέταξε και υπέβαλε σ' όλους

τους αρμόδιους ύπηρεσιακούς και Κυβερνητικούς παράγοντες και τά διάφορα άρθρα που δημοσίευσε στο Διδασκαλικό Βήμα, τις προσωπικές παραστάσεις της προς τους Κυβερνητικούς παράγοντες του Υπουργείου Παιδείας, στους άρχηγούς των πολιτικών κομμάτων της χώρας και στους βουλευτές, η Διοίκηση πρόβαλε τό θέμα με συνεντεύξεις της στον Ημερήσιο Τύπο και τέλος με όμιλία που όργάνωσε ειδικά για τό σκοπό αυτό στην αίθουσα της Αρχαιολογικής Έταιρείας με όμιλητή τό διακεκριμένο παιδαγωγό κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟ του όποιου, καθώς είναι γνωστό, η γνώμη και οι άπόψεις πάνω στα σοβαρότερα θέματα της Παιδείας βρίσκουν γενικότερη άπήχηση και λαμβάνονται σοβαρά ύπ' όψη άπ' όλους τους παράγοντες του πολιτικού και πνευματικού κόσμου της χώρας.

Τό γεγονός ότι τό Υπουργείο Παιδείας έγκατέλειψε τό άρχικό Σχέδιο Νόμου, περί Παιδαγωγικών Άκαδημιών με τριετή φοίτηση, και μελετάει από την άρχή τό όλο θέμα και ότι τό αίτημα του κλάδου όρθικε γενικότερη άπήχηση σ' όλα τά πολιτικά κόμματα, ακόμα δέ και στον ευρύτερο χώρο των Δημοσίων Υπαλλήλων και της κοινής γνώμης δείχνει ότι τό βασικότερο τούτο αίτημα του κλάδου βρίσκεται σε καλό στάδιο εξέλιξεως και διαγράφονται προοπτικές να θρει τη σωστή του λύση σύμφωνα με τις προσδοκίες του κλάδου και τό γενικότερο συμφέρο της λαϊκής μας Παιδείας και του Έθνους.

Άναλυτικό πρόγραμμα

Τό Άναλυτικό Πρόγραμμα είναι μία από τις βασικότερες προϋποθέσεις πάνω στις όποιες στηρίζεται και λειτουργεί όλόκληρο τό εκπαιδευτικό σύστημα κάθε χώρας και είναι ένας από τους καθοριστικούς παράγοντες που διαμορφώνουν την εκπαιδευτική κατάσταση κάθε λαού και έπηρεάζουν άμεσα την πολιτιστική του εξέλιξη.

Οι προσπάθειες που έγιναν στο παρελθόν για την εκπόνηση ενός νέου Άναλυτικού Προγράμματος που να στηρίζεται πάνω στις σύγχρονες άντιλήψεις της έπιστήμης της άγωγής και στις απαιτήσεις της έποχής μας δέν κατέληξαν σε κανένα θετικό αποτέλεσμα.

Η ανάγκη εφαρμογής ενός νέου Άναλυτικού Προγράμματος που να στηρίζεται πάνω στις άρχές αυτές προβάλλει

πλέον έπιτακτική και έπισημαίνεται από όλους τους αρμόδιους φορείς της εκπαίδευσεως.

Έτσι ακριβώς είδε τό πρόβλημα αυτό και τό αρμόδιο έπιτελικό όργανο του Υπουργείου Παιδείας, τό Κ.Ε.Μ.Ε. και άρχισε από τον περασμένο χρόνο μία προγραμματισμένη προσπάθεια για τον καταρτισμό και τη σύνταξη του.

Έπειδή η εκπόνηση ενός νέου σύγχρονου Άναλυτικού Προγράμματος είναι έργο τεράστιο και δύσκολο και άπαιτεί χρόνο και προσπάθειες πολλές η Διοίκηση ζήτησε την εφαρμογή του προσωρινού Άναλυτικού και ώρολογίου προγράμματος που ίσχυε από την άρχή της περασμένης σχολικής χρονιάς με βελτιώσεις τόσο στη μείωση της εβδομαδιαίας διδακτικής έργασίας του διδακτικού προσωπικού όσο και στην άφαίρεση της ύλης της δικτατορίας και άλλης περιττής ύλης.

Παράλληλα ζητήθηκε από τό Κ.Ε.Μ.Ε. να έπιταχύνει τις έργασίες του για την όλοκλήρωσή του και να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις παρακάτω βασικές άρχές.

1. Να είναι σπριγμένο πάνω στις σύγχρονες άντιλήψεις της έπιστήμης, της άγωγής και στις απαιτήσεις της έποχής μας.

2. Να άπαλλαγεί από κάθε περιττή και άκατάλληλη ύλη.

3. Να μειωθούν οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας όλων των τύπων των Δημοτικών Σχολείων και ειδικότερα των όλιγοθεσίων.

Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι η Διοίκηση για έξυπρέτηση των συναδέλφων προέβη στην έκτύπωση του προσωρινού Άναλυτικού Προγράμματος σε σχήμα μικρό, ώραίο και εύχρηστο στο όποιο έχουν συμπεριληφθεί μεθοδικές οδηγίες για κάθε μάθημα και άλλα χρήσιμα στοιχεία.

Έπιμόρφωση

Διδακτικού προσωπικού

Όπως όλες οι έπιστήμες έτσι και οι έπιστήμες της άγωγής δέν είναι κάτι τό στατικό, αλλά εξελίσσονται και άνοίγουν νέους δρόμους για την εκπλήρωση του σκοπού που θέλουν να ύπηρετήσουν.

Τό γεγονός αυτό δημιουργεί, παράλληλα και την ανάγκη της άνανέωσεως

των πνευματικών αποσκευών των φορέων κάθε επιστήμης.

Αυτή την ανάγκη έχει σκοπό να υπηρετήσει ο θεσμός της Μετεκπαιδύσεως των λειτουργών της Δημοτικής Έκπαιδύσεως. Όπως όμως λειτουργήσει και λειτουργεί μέχρι σήμερα δεν μπορεί να εκπληρώσει την αποστολή του γιατί ο αριθμός των κατ' έτος μετεκπαιδευομένων, αντιπροσωπεύει ένα αόριστο μέρος του συνόλου του διδακτικού προσωπικού ενώ ανάγκη επιμορφώσεως έχει ολόκληρος ο κλάδος. Γι' αυτό η Διοίκηση ζήτησε παράλληλα με τη διατήρηση της 2/3 του μετεκπαιδύσεως και την ύψωση της στο Πανεπιστήμιο, να λειτουργήσει και μονοετής μετεκπαιδευση σε όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας καθώς και ταχύρρυθμα σεμινάρια στις έδρες των Ανωτέρων Εκπαιδευτικών Περιφερειών Δημοτικής Εκπαιδύσεως που θα μπορούσαν να καλύψουν την επιμορφωση ολόκληρου του διδακτικού προσωπικού μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα.

Ζήτησε ακόμα και πέτυχε να αυξηθεί ο αριθμός των εισαχθέντων για μετεκπαιδευση μεζονος διακρίσεως κατά τον περυσινό διαγωνισμό στο ανώτατο όριο που επέτρεπαν οι συνθήκες λειτουργίας του Διδακταλείου Δημοτικής Εκπαιδύσεως.

Έκθέσεις υπηρεσιακής Ικανότητας

Η σύνταξη εκθέσεων Υπηρεσιακής Ικανότητας για όλους τους συναδέλφους της χώρας ήταν ένα θέμα που απασχόλησε σοβαρότητα και επανειλημμένα τη Διοίκηση, αφού η έκθεση αυτή έχει άμεση σχέση με την υπηρεσιακή κατάσταση των συναδέλφων δηλαδή την προαγωγική τους εξέλιξη και τη μετάθεσή τους.

Γι' αυτό η Διοίκηση μετά τη λήξη της διαδικασίας επανακρίσεως του Σποπτικού προσωπικού ζήτησε από το Υπουργείο Παιδείας να διαταχθούν οι Επιθεωρητές Δημοτικής Εκπαιδύσεως να συντάξουν Υπηρεσιακές εκθέσεις για όλους τους συναδέλφους της χώρας.

Τελικά το Υπουργείο Παιδείας αποδέχθηκε τις προτάσεις της Διοικήσεως κι έδωσε έντολη να συνταχθούν εκθέσεις Υπηρεσιακής Ικανότητας του σχολικού έτους 1976-77 για όλους τους δασκάλους και νηπιαγωγούς που επιθεωρήθηκαν σε δύο διδακταλίες από 1.9.1976 έως 20.6.1977 έστω και κατά την ίδια μέρα.

Έδωσε ακόμα έντολη με άλλη διαταγή να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να επιθεωρηθούν όλοι οι δασκάλοι και οι νηπιαγωγοί και να τους συντάξουν εκθέσεις του οκ. έτους 1977-78.

Στόχος της Διοικήσεως ήταν να μη μείνει κανένας συνάδελφος χωρίς να έχει έστω και μία έκθεση κατά τα σχολικά έτη 1976-77 ή 1977-78 και να κρινοται ακόμα με εκθέσεις της δικτατορίας.

Γι' αυτό ύστερα από σχετικές ενέργειες της ακολούθησε και τρίτη διαταγή του Υπουργείου Παιδείας που διέταξε τους επιθεωρητές να επιθεωρήσουν το γρηγορότερο όλους τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς τους για τους οποίους δεν έχει συνταχθεί έστω και μία έκθεση ουσιαστικών προσόντων κατά την τελευταία διετία και να τους συντάξουν Έκθέσεις.

Η Διοίκηση πιστεύει ότι έκανε ότι ήταν δυνατό να γίνει μέσα στο πλαίσιο της νομικής δυνατότητας πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα.

Γ' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ

Τροποποίηση καταστατικού

Όπως είναι γνωστό το καταστατικό κάθε οργανώσεως αποτελεί το νομικό πλαίσιο πάνω στο οποίο βασίζεται ο κανονισμός για την έσωτερική της λειτουργία και προσδιορίζει τα όρια των δραστηριοτήτων της και των επιδιώξεών της.

Το Καταστατικό της Δ.Ο.Ε. που ισχύει σήμερα παρουσιάζει πολλές ατέλειες και δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες οργανωτικές ανάγκες της Όμοσπονδίας μας.

Η Διοίκηση ύστερα από απόφαση της περασμένης Γενικής Συνελεύσεως κατάρτισε ένα σχέδιο νέου Καταστατικού που κατά τη γνώμη της εκπληρώνει τις σημερινές οργανωτικές απαιτήσεις και το δημοσίευσε από τις στήλες του υπ' αριθμ. 827 Διδακταλικού Βήματος για να μπορούν όλοι οι συνάδελφοι να το κρίνουν και να εκφέρουν τη γνώμη τους στις γενικές συνελεύσεις των Συλλόγων τους.

Η παρούσα Γενική Συνέλευση που

μεταφέρει μαζί της διαμορφωμένες τις προτάσεις όλων των Διδακταλικών Συλλόγων της χώρας θ' αποφασίσει κατά τη συζήτηση του θέματος για την τελική του διαμόρφωση ώστε να συμβάλλει αποφασιστικά στη θελίωση της οργανωτικής μας καταστάσεως.

Σχέσεις με άλλες οργανώσεις

Συνεργασία Α.Δ.Ε.Δ.Υ. - Δ.Ο.Ε.

Στη συνδικαλιστική χρονιά που πέρασε οι σχέσεις της οργανώσεώς μας με τις άλλες Δημοσιούπαλληλικές οργανώσεις που μετέχουν στην Α.Δ.Ε.Δ.Υ. ήταν φιλικές και διατηρήθηκαν οδιστάρακτες. Η συνεργασία μας ήταν αρμονική, ειλικρινής και εποικοδομητική για τα συμφέροντα όλων των κλάδων κι έγινε με πνεύμα καλής θελήσεως και αμοιβαίας κατανοήσεως.

Μέσα στο Γενικό Συμβούλιο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. η οργανώσή μας έχει αποσπάσει τη γενική εκτίμηση όλων των άλλων οργανώσεων, την αναγνώριση της κοινωνικής αποστολής και προσφοράς του δασκάλου και την ύποστήριξη τους σε πολλά κλαδικά μας θέματα.

Ειδικότερα πρέπει να τονισθεί η ειλικρινής συνεργασία και η αμοιβαία κατανόηση όλων των Δημοσιούπαλληλικών Οργανώσεων που μετέχουν στην Α.Δ.Ε.Δ.Υ. στο χειρισμό των δύο βασικών δημοσιούπαλληλικών θεμάτων του Μισθολογίου και του βαθμολογίου.

Συνεργασία Δ.Ο.Ε. - Ο.Λ.Μ.Ε.

Παρά την επιθυμία που υπήρχε και από τις δύο πλευρές για την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας μεταξύ Δ.Ο.Ε. και Ο.Λ.Μ.Ε. δυστυχώς τη συνδικαλιστική χρονιά που έληξε δε σημειώθηκαν θήματα προόδου προς την κατεύθυνση αυτή. Έμπόδιο γι' αυτό στάθηκαν οι σοβαρές διαφωνίες που ανέκυψαν σχετικά με το νέο Μισθολόγιο.

Από τη στιγμή που η Σ.Ε.Δ.Ο. μέσα στα πλαίσια της οποίας ενεργούσε και η Ο.Λ.Μ.Ε. ζήτησε ειδικό Μισθολόγιο για όριόμενες τάξεις Δημοσίων Υπαλλήλων,

δέν ήταν δυνατό η Διοίκηση της Δ.Ο.Ε. να παίζει τό ρόλο του ούραγου για τήν προνομιακή μεταχείριση όρισμένων κλάων.

Η συνεργασία στηρίζεται στή γενική αρχή της αμοιβαίας εξυπηρετήσεως τών συμφερόντων και τών δύο μερών. Η έλλειψη του στοιχείου αυτού στάθηκε ανασταλτικός παράγοντας για τήν ανάπτυξη σχέσεων εποικοδομητικής συνεργασίας τών δύο οργανώσεων.

Πιστεύομε όμως ότι η προσπάθεια πρέπει να συνεχισθεί γιατί πολλά είναι τά θέματα κοινού ενδιαφέροντος πού μπορούν ν' αντιμετωπισθούν αποτελεσματικότερα με μιά ειλικρινή συνεργασία τών δύο οργανώσεων.

Συνεργασία Δ.Ο.Ε. - Π.Ο.Ε.Δ.

Και τή συνδικαλιστική χρονιά πού πέρασε η Διοίκηση διατήρησε φιλική συνεργασία και στενή έπαφή με τήν όργανωση τών αδελφών Κυπρίων συναδέλφων.

Έκπρόσωποι της Διοικήσεως παραδρέθηκαν τόσο στήν Παγκύπρια Συνδιάσκεψη τών Γενικών αντιπροσώπων της Π.Ο.Ε.Δ. όσο και στό Συνέδριο τών Έκπαιδευτικών όλων τών Μεσογειακών χωρών πού πραγματοποιήθηκε στή Λευκωσία ύστερα από πρόσκληση τών Κυπρίων Έκπαιδευτικών.

Η Διοίκηση ακόμα εκδήλωσε με κάθε τρόπο τή συμπάραστασή της στό σκληρά δοκιμαζόμενο Κυπριακό λαό με συμμετοχή της στις διάφορες συνδικαλιστικές Διασκέψεις για τήν εφαρμογή τών ψηφισμάτων και τών αποφάσεων του Ο.Η.Ε. για τό Κυπριακό και με έντονες πλεγματικές διαμαρτυρίες προς τόν Πρόεδρο τών Η.Π.Α., τό Άμερικανικό Κογκρέσο και τήν Άμερικανική Όμοσπονδία Διδασκάλων για τήν άρση του Έμπάργκο.

Δ' Ο ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ Δ.Ο.Ε.

Διδασκαλικό Βήμα

Τό επίσημο δημοσιογραφικό όργανο της Όργανώσεώς μας στάθηκε και τή συνδικαλιστική χρονιά πού πέρασε η αγωνιστική έπαλξη από τήν όποία προβλήθηκαν έντονα και υπεύθυνα όλα τά με-

γάλα και φλέγοντα προβλήματα του κλάδου.

Ίδιαίτερη έμφαση δόθηκε στό θέμα τών Παιδαγωγικών Άκαδημιών πού αποτελεί και τό βασικότερο και σοβαρότερο θέμα μας. Δημοσιεύθηκαν Νόμοι και Διατάγματα πού άφορούν τόν κλάδο και κάθε είδους πού ενδιαφέρει τούς συναδέλφους.

Δημοσιεύθηκαν ακόμα αξιόλογες εργασίες συναδέλφων, όσες επέτρεψε ό περιορισμένος χώρος του καθώς και πολλά σκόλια με τά όποια θίχθηκαν επίκαιρα θέματα και ελέγχθηκαν έντονα, παρεκκλίσεις της Διοικήσεως σέ θάρος συναδέλφων.

Κυκλοφόρησαν συνολικά 19 Διδασκαλικά Βήματα όκτασέλιδα, δωδεκασέλιδα, δεκαεξασέλιδα και εικοσασέλιδα.

Έπιστημονικό Βήμα

Τό Έπιστημονικό Βήμα συνέχισε τήν άποστολή του σάν όργανο έπιστημονικής προβολής και ενημερώσεως.

Δημοσιεύθηκαν αρκετές εργασίες διακεκριμένων παιδαγωγών και πολλών συναδέλφων με αξιόλογα παιδαγωγικά, ψυχολογικά, ιστορικά και επιστημονικά θέματα.

Έκδόθηκαν ένα τεύχος διπλό (10-20) Ίουλίου - Δεκεμβρίου με 64 σελίδες, τό 3ο τεύχος Ίανουαρίου - Μαρτίου με 80 σελίδες και τό 4ο τεύχος Άπριλίου - Ίουνίου με 64 σελίδες πού δέν πρόλαβε να ταχυδρομηθεί και θα ταχυδρομηθεί μαζί με τό φύλλο τούτο του Διδασκαλικού Βήματος με τήν έναρξη του νέου σχολικού έτους.

Τό περιοδικό μας αυτό πού συμπλήρωσε φέτος τά 25 χρόνια εκδόσεώς του καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια να τελειοποιηθεί μορφολογικά, ποιοτικά και τεχνικά ώστε ν' ανταποκριθεί πληρέστερα στόν προορισμό του.

Κύριοι Άντιπρόσωποι,

Αυτό ήταν, σέ γενικές γραμμές τό έργο μας στή συνδικαλιστική χρονιά πού πέρασε.

Σας τό παρουσιάσαμε, όπως προλογώντας είπαμε με λιτότητα και συντομία.

Άκούσατε τή φωνή τών γεγονότων.

Η μεγάλη στιγμή του δύσκολου και υπεύθυνου δημιουργικού Σας έλέγχου έφθασε.

Μέχρι χθές τήν ευθύνη για τά θέματα του κλάδου και τήν πορεία του συνδικαλισμού τήν είχαμε έμεις. Σήμερα μεταθιάζεται όλόκληρη στους Ίικούς Σας ώμους.

Κανένας μας δέν είναι άνεύθυνος μέσα στήν αίθουσα αυτή. Γι' αυτό και όλοι κρινόμαστε. Κριτές και κρινόμενοι. Ό καθένας για τίς δικές του πράξεις.

Πέρασαν από τήν αίθουσα αυτή 46 Συνελεύσεις με διαφορετική σύνθεση προσώπων και έκριναν Ισαριθμες διοικήσεις. Θα περάσουν κι άλλοι κι' άπ' τή δική μας κι, άπ' τή δική Σας θέση.

Έφήμεροι είμαστε όλοι κι έμεις κι' έσεις. Μόνο ό κλάδος παραμένει μόνιμος και σταθερός και με τίς δημοκρατικές διαδικασίες του συνδικαλισμού μας κινείται ψύχραιμα μέσα στό χρόνο και στό πλήθος τών προβλημάτων της ζωής. Κι όσο τό φαινόμενο της ζωής θα συνεχίζεται, όλο και νέα προβλήματα θα παρουσιάζονται, όλο και περισσότερες απαιτήσεις θα προβάλλουν, όλο και νέοι άγώνες θα χρειάζονται. Άέναςος λοιπόν είναι ό κύκλος και τών προβλημάτων του κλάδου και της δικής μας και της δικής Σας διαδοχής.

Η Διοίκηση τή συνδικαλιστική χρονιά πού πέρασε χειρίστηκε σοβαρότατα θέματα, καθοριστικής σημασίας μπορούμε να πούμε για τήν παραπέρα πορεία του κλάδου.

Ό,τι πέτυχε, μεγάλο ή μικρό, αξιόλογο ή άσήμαντο, αυτό θα τό κρίνετε Έσεις. Δέν της προσφέρθηκε ευγενώς, αλλά τό πέτυχε κάτω από τίς πιό αντίξοες συνθήκες ύστερα από μιά συνεχή, επίμονη και καλά προγραμματισμένη προσπάθεια.

Μπορεί όμως να είναι περήφανη για ένα πράγμα. Κράτησε τό συνδικαλιστικό μας κίνημα στή σωστή του πορεία. Κινήθηκε πάντοτε μέσα στα πλαίσια ενός ελεύθερου δημοκρατικού διδασκαλικού συνδικαλισμού. Και τονίζουμε ιδιαίτερα τή λέξη αυτή διδασκαλικού συνδικαλισμού γιατί κάθε παρέκλιση από τήν κατεύθυνση αυτή μπορεί να υπηρετήσει όποιοδήποτε άλλο σκοπό ή άλλη σκοπιμότητα, δε θα υπηρετήσει όμως ποτέ τά συμφέροντα του κλάδου.

Και η άπερχόμενη Διοίκηση κινήθηκε σταθερά πάνω στή γραμμή αυτή με συ-

κεκριμένους στόχους, χωρίς παρεκλίσεις και παλινδρομήσεις και υπέρτασε τα συμφέροντα και μόνο τα συμφέροντα του οργανωμένου κλάδου.

Κύριοι Άντιπρόσωποι,

Άφιστε έξω από την αίθουσα αυτή κάθε συναισθηματισμό και κάθε ανθρώπινη αδυναμία και ασκήσετε έλεγχο δημοκρατικό και εποικοδομητικό για τον κλάδο.

Κρίνετε δίκαια και αμερόληπτα.

Τό έργο Σας δέν περιορίζεται μόνο στον έλεγχο των πεπραγμένων της Διοικήσεως και στην έκδοση της έτυμγορίας Σας. Έχετε ευρύτερες αρμοδιότητες και δικαιότητες και βαρύτερα καθήκοντα και υποχρεώσεις. Από Σας περιμένει ο κλάδος τή μεθόδευση και

εράρρηση των νέων του προβλημάτων.

Σάν κυρίαρχο Σώμα θά καθορίσετε τό νέο πλαίσιο των επιδιώξεων του κλάδου, μέσα στο οποίο θά κινηθεί ή νέα Διοίκηση πού θ' αναδειχτεί. Μεγάλη ή τιμή πού Σας γίνεται, αλλά μεγαλύτερο τό βάρος της ευθύνης πού έπωμίζεστε.

Στήν αίθουσα αυτή γράφετε σήμερα τή 47η σελίδα της Ιστορίας των γενικών συνελεύσεων του κλάδου μέσα στην όποια θά καταχωρηθεί ή συνδικαλιστική φυσιογνωμία της παρούσας γενικής συνελεύσεως. Προσπαθήστε νά καταγραφούν για χαρακτηριστικά της ή αντικειμενικότητα και ή όρθοκρισία στις εκτιμήσεις, ή αμεροληψία και ή δικαιοκρισία στις αποφάσεις, ή περίοξη και ο ιδεαλισμός στή μεθόδευση και στον προ-

γραμματισμό και πάνω άπ' όλα ή υπευθυνότητα στις πράξεις από την όποια έξαρτάται και ή τύχη όλόκληρου του συνδικαλιστικού μας κινήματος.

Κύριοι Άντιπρόσωποι,

Η άπερχόμενη Διοίκηση μέ την πεποίθηση ότι παρουσιάζει έργο γόνιμο κι αξιόλογο και μέ τή συνείδησή της ήρεμη ότι έπραξε στο άκέραιο τό καθήκον της και όπως τό άπαιτούσε τό συμφέρον του κλάδου στην κάθε περίπτωση, παραδίδει τό έργο της στην κριτική της Συνελεύσεως των έκλεκτών αντιπροσώπων, άφου πρώτα εύχαριστήσει τον κλάδο για τή μεγάλη τιμή πού της έκανε και της έμπιστεύτηκε την τύχη και τό χειρισμό των θεμάτων Του.

Τό Διοικητικό Συμβούλιο της Διδακταλικής Όμοσπονδίας Έλλάδος

Ό Πρόεδρος
ΓΙΑΝ. ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ

Οι Άντιπρόεδροι
ΑΛ. ΚΕΛΛΑΣ
ΙΩ. ΗΛΙΑΔΗΣ

Ό Γεν. Γραμματέας
ΕΜΜ. ΔΟΡΙΑΚΗΣ

Ό Ειδ. Γραμματέας
ΚΥΡ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ό Ταμίας
ΚΩΝ. ΓΡΙΒΑΣ

Τά Μέλη
ΓΕΩΡΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΩ. ΚΟΥΦΑΚΗΣ
ΦΩΤ. ΠΑΠΑΦΩΤΙΟΥ

'Από τή διάλεξη πού πραγματοποιήσε ἡ Διδασκαλική 'Ομοσπονδία στήν αἴθουσα τῆς 'Αρχαιολογικῆς 'Εταιρείας μέ ὁμιλητῆ τόν κ. Εὐάγ. Π. Παπανούτσο καί θέμα «Οἱ Παιδαγωγικές 'Ακαδημίες καί ἡ μόρφωση τῶν δασκάλων»

Ἡ Διοίκηση τῆς Διδασκαλικῆς 'Ομοσπονδίας 'Ελλάδος, ἐκτός ἀπό τίς ἄλλες ἐνέργειες πού ἔκανε γιά τήν προώθηση καί ἐπίλυση τοῦ θέματος τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν καί τῶν Σχολῶν Νηπιαγωγῶν, σύμφωνα μέ τίς ἐπιδιώξεις τοῦ κλάδου (ὑπομνήματα, ἀρθρα στό Δ.Β., παραστάσεις κ.λ.π.) πραγματοποιήσε τήν 1η 'Ιουνίου 1978, ἡμέρα Πέμπτη καί ὡρα 8 μ.μ. στήν αἴθουσα τῆς 'Αρχαιολογικῆς 'Εταιρείας (Πανεπιστημίου 22) συγκέντρωση τῶν δασκάλων καί νηπιαγωγῶν 'Αθηνῶν στήν ὁποία μίλησε ὁ διακεκριμένος παιδαγωγός κ. Εὐάγγελος Παπανούτσος μέ θέμα «Ἡ μόρφωση τῶν λειτουργῶν τῆς Δημοτικῆς 'Εκπαίδευσως».

Στή συγκέντρωση αὐτή παραβρέθηκαν ὁ ὑφυπουργός Παιδείας κ. Βασ. Κωντογιαννόπουλος, οἱ βουλευτές κ.κ. 'Αντ. Γεωργιάδης (ΠΑΣΟΚ) καί Κων. Τσιουπλάκης (Ν.Δ.), ἐκπρόσωπος τῆς ΕΔΗΚ, ὁ Πρόεδρος τοῦ ΚΕΜΕ κ. 'Αλ. Καρανικόλας, σύμβουλοι τοῦ ΚΕΜΕ, ὁ Πρόεδρος τῆς ΑΔΕΔΥ κ. Παπακώστας, 'Επόπτες Δημ. 'Εκπαίδευσως, 'Επιθεωρητές Δ.Ε., δημοσιογράφοι, σπουδαστές Π.Α. καί Σχ. Νηπιαγωγῶν, οἱ Πρόεδροι τῶν Συλλόγων τοῦ λεκανοπεδίου 'Αττικῆς καί πολλοί συνόδοι.

Τούς προσκεκλημένους προσφώνησε ὁ Πρόεδρος τῆς ΔΟΕ ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κ. Π. Καζαντζής ὁ ὁποῖος εἶπε:

κ. Π. Καζαντζής: (Πρόεδρος Δ.Ο.Ε.),
Κύριε Ὑπουργέ, κύριοι Βουλευτές, κυρίες
καί κύριοι,

Στήν ἀρχή θέλω νά σᾶς εὐχαριστήσω, γιά τήν καλοσύνη πού εἶχατε καί γιά τόν κόπο σ'ὅν ὁποῖο ὑποβλήθηκατε, νά ἀνταποκριθεῖτε στήν πρόσκλησή μας καί νά τιμήσετε μέ τήν παρουσία σας τή σημερινή μας ἐκδήλωση. Μιά ἐκδήλωση πού ἐντάσσεται στή γενικότερη προσπάθεια τῆς Διδασκαλικῆς 'Ομοσπονδίας, νά δώσει εὐρύτερη προβολή πάνω σ'ἀ βασικά καί σοβαρά προβλήματα τῆς παιδείας καί νά ἀκουστοῦν οἱ γνώμες τῶν εἰδικῶν καί προπαντός ἐκείνων, πού ἀφιέρωσαν ὀλόκληρη τή ζωή τους στήν πηρεσία τῆς παιδείας. Γιατί πιστεύουμε, πῶς μόνο όταν τά προβλήματα τῆς παιδείας, γίνουν ὑπόθεση ὄλων μας, τότε θά θροῦν τή σωστή τους λύση. Καί ἀκόμη πιστεύουμε πῶς, θά βοηθήσουμε καί τήν πολιτεία νά προσανατολιστεῖ σωστά, πρὶν πάρει τίς τελικές τῆς ἀποφάσεις γιά τήν ἐπίλυσή τους.

Τό γεγονός ὅτι ἔχομε τήν τιμή αὐτῆ τῆς τιμῆς καί τῆς χαρᾶς μαζί νά θρῖσκειται ἀνάμεσα μας ὁ ἀρμόδιος ἐκπρόσωπος τῆς πολιτείας, ὁ Ὑφυπουργός Παιδείας κ. Κωντογιαννόπουλος, αὐτό δείχνει πῶς καί ἡ Πολιτεία, ἐπιθυμεῖ τή βοήθεια ὄλων μας καί ὅτι πιστοῦμε ἀκόμη νά ἔχει ὑπόψη καί τή γνώμη ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔχουν ξεχωριστή θέση ἴσως στό χώρο τῆς Παιδείας.

Ἡ κραυγή τῶν τελευταίων χρόνων γιά ἐλιτίωση καί ἐκουγχρονισμό τῆς παιδείας, δέν εἶναι οὔτε πολιτικό σύνθημα τῶν αἰρῶν μας, οὔτε ἐπαγγελματικῆ ἐπιδίωξη τῶν ἐκπαιδευτικῶν. Εἶναι μία ὑπαρκτή καί πείγουσα ἀνάγκη. Μιά ἀνάγκη πού τήν

προσδιορίζουν οἱ ἀξημένες ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς μας καί πού τήν καθιστᾶ ἐπιτακτική, ἡ ἀλματώδης ἐξέλιξη τοῦ Πολιτισμοῦ μας.

Ὅταν χρησιμοποιοῦμε τόν ὄρο «Παίδια» ἐννοοῦμε τό σχολεῖο. Καί όταν μιλάμε γιά τό σχολεῖο, ἐννοοῦμε τό δάσκαλο, τό πρόγραμμα, τό διδακτήριο, τό μαθητή. Οἱ τρεῖς πρῶτοι ἀπό τούς παράγοντες αὐτούς, προορίζονται νά προσφέρουν. Ὁ τελευταῖος περιμένει νά πάρει. Ἀπό τό τί ὅμως θά δώσουν οἱ τρεῖς πρῶτοι, καί τί θά πάρει ὁ τελευταῖος, αὐτό εἶναι τό πρόβλημα πού ἀντιμετωπίζει ἡ παιδεία κάθε λαοῦ καί φυσικά καί ἡ δική μας. Καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο ἀντιμετωπίζονται αὐτοί οἱ τρεῖς παράγοντες, αὐτό προσδιορίζει καί τήν κατάσταση τῆς παιδείας κάθε λαοῦ.

Ἐμεῖς οἱ ἐκπαιδευτικοί, πού ζοῦμε ἀπό κοντά τή σχολική πραγματικότητα, πιστεύουμε ὅτι, γιά τό ἀνέσθημα τῆς παιδείας, γιά τή βελτίωση τῆς στάθμης τῆς, ὥστε νά γίνει ἀνταγωνιστική σ'ὅν εὐρύτερο χώρο τῶν πολιτισμένων λαῶν, πού θά κληθεῖμε αὔριο νά συναγωνιστοῦμε, πρέπει νά δώσουμε προτεραιότητα σ'ὅν παράγοντα δάσκαλο. Γιατί ὁ δάσκαλος εἶναι ἡ ψυχή τοῦ σχολείου. Αὐτός εἶναι πού μετουσιώνει σέ σχολική πράξη καί τά προγράμματα καί κάθε ἄλλη προσπάθεια μεταρρυθμιστική.

Εἶναι γεγονός, καί αὐτό ἐπισημαίνεται ἀπό ὄλους καί ἔχει, μπορεῖ νά ποῦμε, γίνε κοινή συνείδηση καί ἀναγνωρίζεται ἀπό ὄλους, ὅτι τό σύστημα τῶν βασικῶν σπουδῶν τῶν δασκάλων, νοσεῖ ἐπικίνδυνα.

Πρέπει νά γίνει ριζική ἀναμόρφωση τοῦ

συστήματος τῶν βασικῶν σπουδῶν τοῦ διδακτικού προσωπικοῦ τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως. Εἶναι ἀνάγκη οἱ Παιδαγωγικές 'Ακαδημίες νά γίνουν Ἀνώτατες Σχολές μέ τετραετῆ φοίτηση, μέ τό ἀνάλογο πρόγραμμα σπουδῶν, καί τό κατάλληλο προσωπικό γιά νά μπορέσουν νά δώσουν τό δάσκαλο πού ἀπαιτεῖ σήμερα ἡ ἐποχή μας. Νά δώσουν τό δάσκαλο, πού νά εἶναι παιδαγωγός καί ἐπιστήμονας μαζί. Νά κατέχει βαθιά τίς ἐπιστήμες τῆς ἀγωγῆς καί νά εἶναι κατάρτισμένος σ'τίς ἐπί μέρους ἐπιστήμες τοῦ ἔργου του. Καί ἔναν τέτοιο δάσκαλο θά μᾶς τόν δώσουν οἱ σχολές, οἱ ὁποῖες θά ἔχουν ἀναμορφωθεῖ ριζικά. Γιατί, μόνο ἕνας τέτοιος ἐκπαιδευτικός θά μετουσιώσει σέ ζωντανή πραγματικότητα τά προγράμματα τῆς παιδείας, θά ἀνταποκριθεῖ στό σκοπό τῆς παιδείας καί σ'τίς ἐπιδιώξεις τῆς πολιτείας γιά μία καλύτερη μόρφωση τοῦ λαοῦ μας.

Στήν προσπάθειά μας αὐτή, ἡ σκέψη μας στράφηκε πρὸς τόν μεγάλο μας παιδαγωγό, τό σόφῳ μας δάσκαλο, τόν κ. Παπανούτσο. Συζητήσαμε τό πρόβλημα μαζί του καί τόν παρακαλέσαμε, μέ τό κύρος, πού τοῦ δίνει ἡ ἀξιόλογη καί ἀπαράμιλλη, μπορῶ νά πῶ, πνευματική καί ἐπιστημονική του συγκρότηση, ἡ φιλοσοφική του διάθεση, ἡ βαθιά γνώση, τῶν προβλημάτων τῆς παιδείας καί προπαντός, ἡ προσφορά του ἡ μεγάλη στήν παιδεία τῆς χώρας μας, τόν παρακαλέσαμε, πάνω στό σοβαρό αὐτό θέμα τῆς ἀναμορφώσεως τῶν βασικῶν σπουδῶν τοῦ διδακτικού προσωπικοῦ τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως, νά πραγματοποιήσῃε μία ὁμιλία εἰδικά γιά τό σκοπό αὐτό. Νά κάνει μία γενικότερη θεώρηση τοῦ ὄλου προβλήματος καί νά τό τοποθετήσῃ στή σωστή του βάση. Τό γεγονός, ὅτι ὁ κ. Παπανούτσος, ὁ σεβαστός μας δάσκαλος, ἀνταποκρίθηκε στήν παράκλησή μας αὐτή, ἀποτελεῖ ἰδιαίτερη τιμή γιά τή Διδασκαλική 'Ομοσπονδία καί συγκινεῖ ὄλους τούς δασκάλους τῆς χώρας μας. Γιά μία φορά ἀκόμη, ὁ σεβαστός μας δάσκαλος, προσφέρει τίς ὁμηρεσίες του στή λαϊκή μας Παιδεία.

Δέ θά προσπαθῶ νά ἐξάρω τήν προσωπικότητα τοῦ κ. Παπανούτσου, γιατί εἶναι γνωστός σέ ὄλους καί γιατί φοβοῦμαι μήπως δέ θρῶ τίς κατάλληλες λέξεις καί μειώσω ἔτσι, κάτι ἀπό τήν προσωπικότητά του. Θά περιορισθῶ μόνο νά πῶ, ὅτι ὁ κ. Παπανούτσος, εἶναι μία δεσπόζουσα πνευματική προσωπικότητα μέσα στό χώρο μας καί εἰδικότερα στό χώρο τῆς παιδείας πού ἡ ἀκτινοβολία τῆς ξεπερνᾷ τά στενά ὄρια τῆς πατρίδας μας.

Ὁ κ. Παπανούτσος ἔχει ἀφιέρωσει ὄλο-

κληρη τή ζωή του στην υπηρεσία της παιδείας. Η ζωή του, ήταν ένας διαρκής αγώνας για την παιδεία. Και αγωνίστηκε πάντοτε στην πρώτη γραμμή. Το συγγραφικό του έργο, είναι ανεπανάληπτο. Άλλα και κάθε φορά που η πολιτεία του εμπιστεύτηκε επίκαιρες θέσεις για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της παιδείας και στο πρακτικό μέρος, προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες. Ακόμα και σήμερα πολλά από τα εκπαιδευτικά πράγματα, όπως εξελίχθηκαν τον τελευταίο καιρό, φέρνουν την προσωπική του πτυχή. Γι' αυτό είπα ακριβώς στην αρχή, ότι είναι μεγάλη τιμή που γίνεται σε μας από μέρους του μεγάλου μας δασκάλου, του κ. Παπανούτσου. Και αυτό συγκινεί όλο το διδασκαλικό κόσμο της χώρας.

Δέ θα παραταίνω περισσότερο την παραμονή μου στο θέμα γιατί θέλω να εκδηλώ την επιθυμία όλων μας και την ανυπομονησία να ακούσουμε τον ίδιο τον κ. Παπανούτσου, πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα στο οποίο έλαμψε προηγουμένως.

κ. Παπανούτσου, το θέμα είναι στη διάθεσή σας (χειροκροτήματα).

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ: κ. Ύπουργέ, κ. Πρόεδρε του Κ.Ε.Μ.Ε. κ. Πρόεδρε της Διδασκαλικής Όμοσπονδίας, κ. συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι.

Αντιλαμβάνομαι τον λόγο, για τον οποίο η Διδασκαλική Όμοσπονδία μου έκανε την τιμή να με προσκαλέσει άποψε, να σας παρουσιάσω το πρόβλημα της μόρφωσης των δημοδιδασκάλων μας.

Ο κ. Εύγγ. Παπανούτσος αναπτύσσει το θέμα της μόρφωσης των δασκάλων

Τό 1934 ιδρύθηκαν οι πρώτες Ξε Παιδαγωγικές Ακαδημίες. Έδω θηλαστή και 44 χρόνια. Και είμαι ο μόνος επιζών από τους Διευθυντές εκείνων των πρώτων Παιδαγωγικών Ακαδημιών. Μπήκα νέος στο σίβη, αξιώθηκα να ήλικιωθώ πολύ και έτσι θρίσκομαι μαζί σας άποψε. Θά έλεγα άκόμα ότι ίσως είμαι και ο μόνος επιζών από τους Διευθυντές των πεντατάξιων Διδασκαλείων που πριν από τις Ακαδημίες μόρφωναν τους δημοδιδασκάλους μας. Γιατί χρόνια πριν από τό 1934 δηρύθυνα ένα πεντατάξιο Διδασκαλείο νεοϊδρυμένο στη Μυτιλήμη. Άλλά νομίζω, ότι θρίσκονται στη ζωή και άλλοι από τους Διευθυντές των παλαιότερων Διδασκαλείων αναφέρω ένδεικτικά ένα λαμπρό παιδαγωγό και φίλο τον Εδριτική Σούρλα. Δέν ξέρω άν είναι άποψε μαζί μας. Έτσι λοιπόν νομίζω ότι νομιμοποιούμαι να σας μιλήσω για τό επίμαχο αυτό θέμα, που ε-

να εξααιρετικά επίκαιρο κτίς ήμέρες μας. Θά μοιράσω την όμιλία μου σε τρία μέρη.

Ίστορική άνασκόπηση

Στό πρώτο, θά κάνω μίαν Ιστορική άνασκόπηση: Στά 150 χρόνια που πέρασαν από τότε που έλευθερώθηκε ή χώρα μας, ή μικρή αυτή γωνιά της ελληνικής γής, από ένα μακραίωνα ζυγό έως σήμερα, πώς εξελίχτηκε ό θεσμός των κρατικών Ιδρυμάτων που προορίζονται για την μόρφωση των λειτουργών της δημοτικής παιδείας. Αύτή ή Ιστορική εισαγωγή είναι νομίζω χρήσιμη πρώτα γιατί θά σας δώσει μερικές λεπτομέρειες αξιόλογες, και δεύτερο γιατί θά δείξει μίαν εξέλιξη προοδευτική, που, άν κάνουμε τή γεωμετρική προβολή της, θά μας δείξει που πάμε, που πρέπει να πάμε στο μέλλον.

Άπό τό 1830, όταν αρχίζει μιά οργανωμένη κάπως εκπαίδευση κρατική στην έλευθερη Ελλάδα, έως τό 1880, που θέσπιζε στά δημοτικά σχολεία ή λεγόμενη άλληλοδιδασκαλική μέθοδος, οι δάσκαλοι ήταν λίγοι, οι άνάγκες οι εκπαιδευτικές πολλές και έπρεπε να βοηθηθούν και τά ίδια τά παιδιά τον έαυτό τους για να εκπαιδευτούν. Άλλωστε, τό σύστημα της άλληλοδιδασκαλικής μεθόδου είχε και τους παιδαγωγικούς όποστηρικτές του, γιατί και χώρες με πλουσιότερη παράδοση εκπαιδευτική και με μέσα έπαρκή για την εκπαίδευση, όπως ή Γαλλία τά χρόνια εκείνα (ως παράδειγμα τήν αναφέρω) είχε τήν άλληλοδιδασκαλική μέθοδο σε πάρα πολλά σχολεία της. Η μέθοδος άκολουθούσε τις διδασκαλικές οδηγίες του περιώνυμου Γάλλου Σαραζίνου. Ο Ι. Π. Κοκκώνης, όνομαστός παιδαγωγός εκείνης της έποχής, στο βιβλίο του «Νέος οδηγός της Άλληλοδιδασκαλικής μεθόδου» (1842) τήν παρουσιάζει ως εξής: ΟΙ ΠΡΩΤΟΣΧΟΛΟΙ:

«Οι πρωτόσχοιοι είναι προσωρινοί βοηθοί του διδασκάλου, εκλεγόμενοι ύπ' αυτού μεταξύ πών μαθητών του σχολείου, όπτινες διακρίνονται διά τήν νοημοσύνη, τήν ικανότητα και τήν καλοήθειαν. Οδοι όπό τήν έπιτήρησιν και τήν διεύθυνσιν του διδασκάλου διδάσκουσι τούς όλιγώτερον παρ' αυτούς προοδευμένους συμμαθητάς των εις τινα μαθήματα, και διδάσκονται πάλιν αύτοί εις άλλα μαθητεύόμενοι.

Είναι δέ δύο βαθμών πρωτόσχοιοι. Οι μόν λέγονται γενικοί πρωτόσχοιοί, διοικούντες και επιτηρούντες όλο τό σχολείον όπό τήν διεύθυνσιν του διδασκάλου. Οι δέ λέγονται μερικοί, όποκειμένοι εις τούς άνωτέρω και έπιστατούντες ή διδάσκοντες μίαν τάξη ή έν τμήμα τάξεως ή μίαν χορείαν...».

Πενήντα χρόνια κρέφησε τό σύστημα τουτό, έωστού τό 1880, έγκαταλείφθηκε έπισημως. Ήταν προϊόν άνάγκης, και στην έποχή του πρόσφερε τά πρώτα στοιχεία της παιδείας σ' ένα λαό που πάντα διψούσε για μάθηση.

Η χώρα μόλις είχε θγει από μιά μακρά και καταθλιπτική δουλεία. Και θέθαια στά 400 χρόνια του Τουρκικού ζυγού δέν ύπηρξε άπαιδευσία (όπως έξακολουθούν άκόμη να γράφουν μερικά Ιστορικά έγχειρίδια μας, γιατί, άν τό Έθνος έμενε άπαιδευτο, δέν θά διεκδικούσε, όστε θά άνακτούσε τήν έλευθερία), άλλά λίγοι μόνο είχαν τότε τήν καλή τύχη να μορφωθούν, ή παιδεία δέν ήταν γενικό και κοινό άγαθό για όλόκληρο τό έθνος. Αυτό θά γινόταν τώρα με τήν ά-

πελευθέρωση μιάς μικρής γωνιάς της ελληνικής γής. Με τί δασκάλους όμως;

Είχε ιδρυθεί και λειτουργούσε ένα διδασκαλείο με πάσης ήλικίας και παντός επιπέδου γνώσεων μαθητές, τά αποτελέσματα όμως ήταν πεινυρά και άξιοδάκρυτα. Τό 1864 ό τότε Ύπουργός της παιδείας Α. Πετοάλης εισηγούμενος ένα νέο τύπο Διδασκαλείου (θά έπαιρνε νέους που θά είχαν τελειώσει τή δεύτερη τάξη του πατραταξίου Γυμνασίου και θά τούς μόρφωναν παιδαγωγικά επί 1 χρόνο - πρώτο θέμα για θελήωση του θεσμού) όνομάζει τό καταργούμενο Διδασκαλείο: «Τό ειδικές αυτό λειψανον της παρελθούσης γενικής έξαχρειώσεως. Βαρύς, άλλά διαφοριστικός χαρακτηρισμός.

Τό 1878, με Κυβέρνηση Δελιγιάννη, έχουμε μιά σημαντική πρόοδο. Ίδρύεται τό Διδασκαλείο «ΑΘΗΝΩΝ», όχι πλέον με μιά τάξη, άλλά με τρεις. Οι όπομήφιοι έπρεπε να έχουν τελειώσει τις δύο πρώτες γυμνασιακές τάξεις. Και θά φοιτούσαν τρία άκόμη χρόνια στο Διδασκαλείο. Θά έπαιρναν δηλαδή πλήρη γυμνασιακή παιδεία και επί πλέον θά μορφώνονταν παιδαγωγικά επί 1 έτος. Αύτός ό τύπος λειτουργούσε χρόνια πολλά, έως τό 1923. Όταν τό 1923 ιδρύεται νέος τύπος Διδασκαλείου, τό Μαράσειο και άνατίθεται ή Διεύθυνσή του στον Άλέξανδρο Δελμούζο. Τοτό είχε 4 τάξεις. Έπαιρνε παιδιά που είχαν τελειώσει και τό Δημοτικό των 4 τάξεων και τις 3 τάξεις του Ελληνικού τότε σχολείου. Ήταν έπομένως ισοβάθμο και ισοτίμο με τό Γυμνάσιο, της έποχής, 4 χρόνια τό Γυμνάσιο, 4 χρόνια τό Διδασκαλείο. Γρήγορα όμως, και με τήν εισηγήση του Δελμούζου, έρέθηκε ότι ό τύπος αυτός είναι άνεπαρκής και προστέθηκε άκόμα μιά τάξη. Έτσι δημιουργείται τό πρώτο πεντατάξιο Διδασκαλείο 1924-1925. Έχουμε δηλαδή τώρα πλήρη γυμνασιακή κατάρτιση, και ένα χρόνο παραπάνω για παιδαγωγική μόρφωση.

Τό 1929, όταν γίνεται ή εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της Κυβερνήσεως Βενιζέλου, με Ύπουργό της Παιδείας τον κ. Γόντικα και κύριο συντάκτη των νομοσχεδίων τον Εύαγγελο Κακούρο, έχουμε στην εισηγητική έκθεση μίαν εικόνα, της ποικιλίας των τύπων Διδασκαλείων που ύπήρχαν στην Ελλάδα εκείνα τά χρόνια. Η εισηγητική έκθεση λέει: «Πλήρες μωσαϊκόν Έκπαιδευτικών Ίδρυμάτων παραγόντων Δημοδιδασκάλους έχει ή χώρα μας». Σήμερα λειτουργούν - 1929-τ ρ ι τ ά ξ ι α Διδασκαλεία παλαιού τύπου, με άποφοίτους δεύτερας Γυμνασίου (Λαμία, Κοζάνη), τ ρ ι τ ά ξ ι α Διδασκαλεία θηλέων, με άποφοίτους των άστικών σχολείων θηλέων (στά Άρσάκια και στον Πειραιά) π ε ν τ α τ ά ξ ι α Διδασκαλεία, με άποφοίτους του Έλληνικού Σχολείου (Άθήνα, Τρίπολη, Γιάννινα), έ ξ α τ ά ξ ι α Διδασκαλεία, για άποφοίτους του Δημοτικού Σχολείου (στις νέες χώρες Θεσσαλονίκη, Καστοριά, Φλώρινα κτλ.). Και κοντά σ' αυτούς τούς τύπους και μ ο ν ο τ ά ξ ι α Διδασκαλεία, για όσους είχαν άπολυτήριο Γυμνασίου. Αύτά λειτουργούσαν περιστασιακά και με μεταφορά της έδρας τους άνάλογα με τις άνάγκες της ύπηρεσίας.

Τό 1929 λοιπόν καταργείται αύτή ή άπαράδεκτη ποικιλία και γενικεύεται ό τύπος του Πεντατάξιου Διδασκαλείου. Αύτός διατηρείται έως τό 1934 όταν ιδρύονται οι Παι-

δαγωγικές 'Ακαδημίες με Κυβέρνηση Τσαλδάρη και συντάκτη του νομοσχεδίου τον Γεώργιο Παλαιολόγο, πού έγινε και Διευθυντής Μαρσαλείου 'Ακαδημίας 'Αθηνών. Τά πρότυπα ήταν οι «Pädagogischer Akademie» στην Γερμανία Μεταγυμνασιακά σχολεία ειδικά για την εκπαίδευση των λειτούργων της Δημοτικής Παιδείας. 'Εδώ πλέον έχουμε πλήρη γυμνασιακή κατάρτιση των δασκάλων και έπειτα δύο ολόκληρα χρόνια (81 ένα, έπειτα, ια πεντατόξια διδασκαλεία), παιδαγωγικών σπουδών και είναι χαρακτηριστικό, ένδεικτικό των προθέσεων του νομοθέτη εκείνης της εποχής, ότι τις Παιδαγωγικές 'Ακαδημίες τις υπήγαγε στη Διεύθυνση 'Ανωτάτης 'Εκπαίδευσης του 'Υπουργείου Παιδείας. Βλέπετε, νομίζω, μίαν άνοδική γραμμή. Μέσα σε 100 ακριβώς χρόνια, 1834-1934, περναμε από ένα υποτυπώδες διδασκαλείο, αυτό πού ένας 'Υπουργός της Παιδείας τό ονόμασε με τά λόγια πού σάς ανέφερα, σ' ένα τύπο μεταγυμνασιακής παιδείας, περίπου πανεπιστημιακού επιπέδου. Λέγω περίπου, γιατί ή διάρκεια των σπουδών ήταν μόνο διετής. 'Αλλά και τά προσόντα πού ζητήθηκαν από τό διδακτικό προσωπικό, τουλάχιστο των παιδαγωγικών μαθημάτων, και οι εξετάσεις, οι αυστηρές εισαγωγικές εξετάσεις πού έγιναν για νά μπουδ οι πρώτοι υποψήφιοι στις Παιδαγωγικές 'Ακαδημίες, έδειχναν αρκετά καθαρά τις προθέσεις του νομοθέτη, νά ιδρύσει Σχολές πανεπιστημιακού περίπου επιπέδου.

Γιατί αυτή ή άνοδική πορεία από ένα υποτυπώδες δημοτικό σχολείο σ' ένα μισό Πανεπιστήμιο, μέσα σε 100 χρόνια; Δ. είναι δύσκολο πράγμα νά τό εξηγήσουμε. 'Ο τύπος του δασκάλου πού μάς χρειάζεται κάθε φορά, είναι συνάρτηση της δομής και της στάθμης του πολιτισμού της κοινωνίας μας. Αύτός είναι νόμος γενικός και άδηριτος. "Όταν ή δομή μιας κοινωνίας μεταβάλλεται και ή στάθμη του πολιτισμού της, έπομένως και τό επίπεδο των αναγκών της ανεβαίνει, είναι αυτονόητο ότι πρέπει νά μεριμνήσει για άνάλογα διδακτικά στελέχη, τά όποια θά προσφέρουν στους νέους τά αγαθά της άγωγής πού θά τούς χρειαστούν και για τήν άγώνα της ζωής, αλλά και για τόν έξευγενισμό και τή γενικότερη μόρφωσή τους. 'Η έλληνική κοινωνία του 1834, δέν έμεινε φυσικά επί 100 χρόνια αναλλοίωτη. Διαρκώς άλλοιωνόταν, μεταβαλλόταν και οικονομικά και πνευματικά, και, έπομένως, παράλληλα πήγαινε και ή γραμμή άνόδου των μορφωτικών ιδρυμάτων πού θά έδιναν τά στελέχη του Δημοτικού και των άλλων Σχολείων.

Πώς μπορούμε νά χαρακτηρίσουμε τήν κοινωνική εξέλιξη στην 'Ελλάδα, μέσα στην 100ετία; Θά έλεγα ότι είναι εξέλιξη προς τήν αστικοποίηση. 'Ο πληθυσμός της οικονομικά, αλλάζει άπασχόληση και επίπεδο ζωής και αστικοποιείται. Περιορίζεται ο άγροτικοκτηνοτροφικός πληθυσμός, και αυξάνεται αντίστοιχα ο αστικός πληθυσμός της, ο βιοτεχνικός, βιομηχανικός και έμπορικός. Τό 1920 ή έθνική στατιστική έλεγε ότι: "Έχουμε 58% του πληθυσμού, άπασχολούμενα σε γεωργοκτηνοτροφικά επαγγέλματα, γεωργούς και κτηνοτρόφους, 24%, βιοτέχνες και βιομηχανούς, πολύ περισσότερους στην βιοτεχνία και όλιγότερους στην βιομηχανία. Και 10% στό έμπόριο. Οι υπόλοιποι στό έλευθέρια επαγγέλματα. Δέν

περνούν πολλά χρόνια κα τό 1961, ή στατιστική του Κράτους, μάς λέει ότι: Τό 58% του άγροτικού και κτηνοτροφικού πληθυσμού χάνει τό 5% και γίνεται 53%. Παράλληλα όμως, και αυτό είναι τό περιεργό, χάνει και ο δεύτερος αριθμός άλλο ένα 5%. Τό 24% βιοτεχνίας και βιομηχανίας, γίνεται 19%. Στρογγυλεύω τούς αριθμούς. 'Αλλά μέσα στό 19 αυτό έχει αυξηθεί ο βιομηχανικός πληθυσμός σε θάρος του βιοτεχνικού. 'Επομένως έχει γίνει μία πρόοδος προς τήν τεχνική διαμόρφωση της κοινωνίας μας. Τά 5 και 5 = 10% από τούς γεωργοκτηνοτρόφους και τούς βιοτέχνες και τούς βιομηχανούς, τά παίρνει τό έμπόριο και κυρίως αυξάνεται ο αριθμός των λεγομένων έλευθερίων επαγγελμάτων και όηρειών, όπαλλήλων κάθε λογής. Δηλαδή, έχουμε μία άνοδική γραμμή, μία εξέλιξη προς τήν αστικοποίηση. Θά μπορούσα νά σάς αναφέρω και μερικούς άλλους αριθμούς, για νά δείτε πώς γίνεται ή πύκνωση του πληθυσμού στό αστικά κέντρα. Μία πύκνωση μάλιστα, πού τά τελευταία 15 χρόνια, έχει πάρει διαστάσεις άνησυχητικές, γιατί γίνεται με τήν αποψίλωση της ύπαιθρου και με τή συμπύκνωση μεγάλου πληθυσμού στό αστικά κέντρα, ιδίως στις δύο πρωτεύουσες 'Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Λοιπόν έχουμε μία προϊούσα αστικοποίηση του πληθυσμού και πρόοδο της οικονομίας, γιατί ή μείωση των γεωργικών χεριών και ή αύξηση των βιομηχανικών και βιοτεχνικών άπασχολήσεων είναι πρόοδος οικονομική. 'Έχουμε και από τήν άλλη μεριά συμπύκνωση του πληθυσμού στις μεγάλες πόλεις. Τό ρεύμα τούτο συνοδεύεται και από μίαν άνοδο του πνευματικού και μορφωτικού επιπέδου, όλου του λαού μας.

Παγοθραυστική

ή μεταρρύθμιση του 1964-65

'Ανοίγει τό δρόμο για τήν

όλοκληρωμένη 4/ετία

'Η άπριλιανή δικτατορία

άνέκοψε τήν πορεία

Τό παιδί του 1920, πού πάει στό Δημοτικό Σχολείο δέν μπορεί νά είναι πλέον τό παιδί του 1834 ή του 1868, κατά τις χρονολογίες πού σάς ανέφερα. Τό παιδί του 1929, όταν γίνεται ή πρώτη μεταρρύθμιση δέν είναι πλέον τό παιδί του 1920. Τό παιδί του 1964-65, όταν έγινε ή δεύτερη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, με τήν Κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου (ήταν μία μεταρρύθμιση, άς μου έπιτραπεί νά τήν χαρακτηρίσω, παγοθραυστική) παγόθραυσε ρίξαμε για νά 'ρθεί έπειτα ή πολιτεία, νά πλεύσει σε μία έπιφάνεια όμαλή), πάλι δέν ήτανε τό ίδιο με τό παιδί του 1929. Και σήμερα υποστηρίζω, ότι ύστερα από 12 χρόνια, δέν είναι πλέον τό παιδί τό σημερινό σαν τό παιδί του 1964-65. "Αν προσέξετε μάλιστα, ή πρόοδος γίνεται με έπιτάχυνση, συνταμούνται οι χρονικές άποστάσεις, γεγονός πού σημαίνει μία ταχύτατη εξέλιξη και οικονομική και διανοητική. Γι' αυτό δέν είναι δυνατόν, να σταθούμε σήμερα ούτε στις προτάσεις τού 1954-65, όταν ο νόμος 4379 της 'Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης έκανε τις Παιδαγωγικές 'Ακα-

δημίες από διετείς, τριετείς αυτές ήταν ένας μεταβατικός σταθμός' ή εισηγητική έκθεση εκείνου τού νομοσχεδίου, έλεγε σαφώς, ότι πρέπει με τήν άνοδο της στάθμης και της οικονομικής και της πνευματικής νά άνέθεθε σημαντικά και ή στάθμη της μόρφωσης τό διδακτικό προσωπικό, τόσο της στοιχειώδους όσο και της μέσης παιδείας. Τρία χρόνια μεταγυμνασιακών σπουδών για τόν δημοδιδάσκαλο είναι ήδη μία σχεδόν πλήρης πανεπιστημιακή μόρφωση. 'Ο δρόμος για τήν ολοκληρωμένη τετραετία είχε πλέον άνοιξει. 'Η άπριλιανή όμως δικτατορία, για νά θεβαιώσει τήν άρχή πού είχε εξαγγείλει ότι «τά πολλά γράμματα θά πάντου τον άνθρωπο», έσπευσε νά καταργήσει τό 3ο έτος σπουδών και επανέφερε τις Παιδαγωγικές 'Ακαδημίες στόν αρχικό διτάξιο τύπο τους.

Κυρίες και κύριοι, αν άληθεύει τό ανέκδοτο, ρωτήθηκε κάποτε ο Σόλων, ο μέγας νομοθέτης των αρχαίων 'Αθηνών «ποιό είναι τό άριστον πολιτεύμα», και εκείνος άπάντησε «για πού και πότε;». Δέν υπάρχει δηλαδή άριστο πολιτεύμα. 'Υπάρχει ένα πολιτεύμα πού είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες τις τοπικές και χρονικές στό πού και στό πότε, και ένα άλλο πού δέν είναι προσαρμοσμένο. Τό κάθε φορά προσαρμοσμένο στις άνάγκες του τόπου και του χρόνου, αυτό είναι τό άριστο, και δέν είναι άριστο ποτέ τελικά, γιατί όταν αλλάζουν τόσο οι τοπικές όσο και οι χρονικές συνθήκες, έμεις θά λέγαμε όταν αλλάζουν τόσο οι οικονομικοκοινωνικές, όσο και οι πνευματικές μορφωτικές συνθήκες, κατ' άνάγκη πρέπει ένας θεσμός νά αλλάξει και νά αναπροσαρμοστεί. 'Η 'Εκπαίδευση, είναι ένας κοινωνικός θεσμός. Δέν μπορεί λοιπόν παρά νά ακολουθήσει αυτό τό οδωμάτινο αξίωμα του Σόλωνα, "Όταν αλλάζουν οι συνθήκες μιας κοινωνίας, ή δομή της και τό επίπεδό της, κατ' άνάγκη πρέπει νά αναπροσαρμοστεί, για νά μπορέσει νά γίνει ή σχετικά άριστη. "Όταν παρά τήν άλλαγή, έμμένουμε σε σχήματα παλαιά, τότε πέφτουμε στό άπροσαρμοστο σύστημα, πού είναι σαφώς κακό.

Τί χαρακτηρίζει σήμερα

τήν εποχή μας

"Έρχομαι τώρα στό δεύτερο μέρος της όμιλίας μου. Τί χαρακτηρίζει σήμερα γενικότερα τήν εποχή μας και ειδικότερα τήν έλληνική κοινωνία, πού πρέπει νά τό προσέξει ένας παιδαγωγός, άν θέλησει νά αναθεωρήσει και νά αναπροσαρμόσει τά συστήματά του; Πρώτα, πρώτα πρέπει νά παρατηρήσουμε ότι ο κόσμος δέ χωρίζεται πιά σε έπαρχίες. 'Η οικουμένη, και ιδίως ή Οικουμένη πού ανήκει σε ένα και όρισμένο κύκλο πολιτισμού, στό θέματα, τά οικονομικά, τά κοινωνικά και τά πνευματικά, δέ χωρίζεται με τέλην άδιαπέραστα. Οι ιδέες πετούν, περνούν τά σύνορα και μεταφέρονται παρά πολύ γρήγορα σήμερα από τή μίαν άκρη της Γης στην άλλη. Τά μέσα της μαζικής επικοινωνίας, τό έντυπο, ή εικόνα, ο ήχος, όλα αυτά, ένοποιούν τόν κόσμο.

'Υπάρχει λοιπόν σήμερα, μετά τό δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, μία κοινωνία με ειδικά χαρακτηριστικά, πού τά παρατηρούμε και στην 'Ελλάδα. Δέ στέκει τό επιχείρημα: αυτά ισχύουν για τήν 'Αμερική, ή αυτά ι-

σχούν για τη Γαλλία, ή αυτά ισχύουν για την Ίρλανδία. Σε άλλες γραμμές ισχύουν για κάθε χώρα που μετέχει στον κύκλο του πολιτισμού μας. Ποιά είναι τα χαρακτηριστικά αυτά; Πρώτον. Το φαινόμενο που το ονομάζουμε εκρηξη των γνώσεων. Ποτέ άλλοτε ή ανθρωπότητα δεν είχε τό πληθος και την ποικιλία των γνώσεων που έχει σήμερα. "Ας κρίνουμε από τον αριθμό των επιστημονικών περιοδικών που κυκλοφορούν στον κόσμο. Ίδου τί λέγει μία επίσημη Στατιστική. Τό 1700, ήταν λιγότερα από 10. Τό 1800, έφτασαν τά 100. Τό 1850 — προσέξτε πόσο ολίγοι — έφτασαν γύρω στα 1000. Τό 1900, πέρασαν τά 10.000. Μετά τό Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, 1918 έφτασαν στις 100.000. Και όλολογίζεται ότι τό 2.000, μετά δηλαδή από μία 20ετία, θα έχουν φτάσει στο 1.000.000. Από τό 1700 έως τό 2000, μέσα σε 300 χρόνια, τά δέκα περιοδικά της εποχής εκείνης έγιναν 1.000.000. Άλλο θέμα τώρα. Σε τά τελευταία 20 χρόνια, αποφοίτησε από τά Πανεπιστήμια της Οικουμένης άριθμός επιστημόνων ίσος μέ τον αριθμό των επιστημόνων που έζησαν και έθρασαν έως πριν από 20 χρόνια, δηλαδή στα 20 τελευταία χρόνια φτάσαμε τον αριθμό επιστημόνων που είχε ή ανθρωπότητα παραγάγει μέσα σε όλη την ιστορία της. Σύμφωνα μέ τους λογαριασμούς αυτούς, στους 8 επιστήμονες, που έχει παραγάγει ο κόσμος, οι 7 βρίσκονται αυτή τή στιγμή στη ζωή. Τους έχουμε μαζί μας.

Μέσα στα τελευταία 50 χρόνια, έχουν γίνει τά 90% όλων των επιστημονικών επιτευγμάτων και εφευρέσεων της ανθρωπότητας. 10% πριν και 90% μέσα στα δικά μας 50 χρόνια.

Αυτή ή εκρηξη των γνώσεων τί συνέπειες έχει, κυρίες και κύριοι; Έχει τις συνέπειες, που τις ξέροουμε όλοι, όσοι έχουμε μικρά παιδιά και εγγόνια στο σχολείο. Τό λέμε στην καθημερινή γλώσσα: «Δέν μπορώ να παρακολουθήσω πιά τά παιδιά μου στο σχολείο. Άνοιγω τά Μαθηματικά τους, δέν καταλαβαίνω τίποτα. Άνοιγω τή Φυσική τους ή τή Βιολογία τους, και έχω ανάγκη έγώ φωτισμού, όχι εκείνα από μένα. Τί σημαίνει αυτό τό πράγμα; Σημαινει ότι είναι τέτοια ή ροή των γνώσεων, μέσα σε όλα τά μέσα που μορφώνουν ένα νέο άνθρωπο (τηλεόραση, κινηματογράφος, έφημερίδες, περιοδικά εικόνες, βιβλία κτλ.) ώστε σήμερα, ένα μικρό παιδί του δημοτικού σχολείου, πρέπει να τό λέμε χωρίς να ντροπιάσουμε, άπειναντίας πρέπει να υπερηφανευόμαστε, ξέρει μερικές φορές πολύ περισσότερα πράγματα από μέας, και μπορεί άριστο να μάς διορθώνει. Αυτό είναι ένα δεδομένο. Πρέπει να ξεκινήσουμε από μερικά δεδομένα για να θροΰμε τή λύση του προβλήματός μας. Δέν μπορούμε να τό αγνοήσουμε. Δέν έχει πλέον τό παιδί σήμερα τίς έμπειρίες και τις γνώσεις που είχε άλλοτε, έχει πολλαπλάσιες, άπειρώς περισσότερες.

Δεύτερο δεδομένο επίσης, ο νέος άνθρωπος που έρχεται στον κόσμο σήμερα, σε μία περίπλοκη κοινωνία, όπως είναι ή σημερινή ή δική μας, ή βιομηχανική σε άλλες χώρες και ή μεταβιομηχανική σε άλλες, ο νέος άνθρωπος, τό παιδί, έχει και ψυχικά προβλήματα πολύ περισσότερα και πολύ ποικιλοκότερα, δυσχερότερα από τά παιδιά άλλης εποχής. Όσοι έχουν μάτια για να βλέπουν και θάρρος για να σηκώνουν αυτό που βλέ-

πουν, θα πρέπει να αναγνωρίζουν ότι τό παιδί των 5, 6, 8, 10 ετών, για να μην πώ ύστερα ο Έφηθος των 12 και 15 ετών, έχει σημερα προβλήματα ψυχικά μεγάλα, τά οποία φέρνουν σε άμηχανία την οικογένεια και κάποτε δίνουν τρόπο στους γονείς. Τό γιατί, θα μάς πηγαινε πολύ μακριά να τό αναλύσουμε. Όσο πολυπλοκότερη γίνεται ή ζωή, όσο ή μηχανή μπαίνει μέσα στη ζωή μας, όσο γίνεται άπαιτητικότερος ο άνθρωπος μέ ανάγκες και μέ άλλες επιδιώξεις, τόσο ο ψυχικός κόσμος θολώνει, περιπλέκεται, και τά προβλήματα μεγαλώνουν. Άρκει για να θυμηθείτε ένα πράγμα: Ποιός είναι ο αριθμός σήμερα των διαζυγίων συγκριτικά μέ τον αντίστοιχο αριθμό πριν από 15,20 χρόνια; Και τί σημαίνει ένα διαζύγιο, για τά παιδιά των γονέων που χωρίζουν, τί προβλήματα δημιουργεί αυτό και μόνο τό γεγονός για ένα μικρό παιδί; Όστερα δέν είναι μονάχα ή οικογενειακή ζωή που περνάει κρίση, κρίση περνάει και ή πολιτική ζωή. Όσαν άλλοτε τόσο περίπλοκα τά ζητήματα τά πολιτικά που φέρνουν σε άμηχανία τους ανθρώπους μέσα σε μία μικρή ή μεγάλη κοινωνία, όσο είναι σήμερα; Τά ήθικα, ακόμη περισσότερο.

Τί έμπειρίες έχει τό παιδί μέσα στους δρόμους σήμερα; Τί εικόνες του προσφέρονται, όχι από παράνομες οργανώσεις ή έπιχειρήσεις, αλλά από τό επίσημο ραδιόφωνο ή από την δόνη της κρατικής τηλεόρασης; Τί ήθικα προβλήματα παρουσιάζονται; Νά τό δεύτερο δεδομένο. Κοντά στην εκρηξη των γνώσεων, εκρηξη των ψυχολογικών προβλημάτων του νέου ανθρώπου, του παιδιού.

Και τό τρίτο δεδομένο, που πρέπει να τό λάβουμε υπόψη μας, αν θέλουμε να θεμελιώσουμε τή λύση του ζητήματός μας, είναι:

Τί ζητάμε σήμερα από τό δάσκαλο;

Τί δάσκαλο θέλει ή εποχή μας

Τί ζητάμε σήμερα, τί ζητάει σήμερα ή κοινωνία μας από τό δάσκαλο; Ζητάει έναν παθητικό άγωγό γνώσεων; Ζητάει δηλαδή, έναν άνθρωπο — βιβλίο, έγχειρίδιο; Ζητάει έναν υπάλληλο που θα πηγαινει τό πρωί την τάδε ώρα και θα φεύγει την τάδε ώρα; Θα παρέχει τις υπηρεσίες του και θα φεύγει χωρίς να νοιάζεται πλέον για τίποτα; Έναν άνθρωπο ο οποίος ύστερα από τό σχολείο δέν θα έχει να κάνει τίποτα στην κοινωνία; Ό σημερινός δάσκαλος είναι δάσκαλος μονάχα, δέν είναι και πολιτικό δν; Δέν είναι και κοινωνικός μοχλός; Δέν είναι ένας πολίτης μορφωμένος που έχει χρέος να συμβάλει στην πρόοδο αυτής της κοινωνίας; Τί δάσκαλο θέλει ή εποχή μας; Είναι δυνατόν να φανταστείτε σήμερα τό δάσκαλο όπως τά παλαιά χρόνια, που τον έχουν γελοιογραφήσει σκιτσογράφοι και δραματουργοί μέ τή ρεντικότητα, τό ήμίμηλό του και την άμπελλά του; Είναι σήμερα αυτός ο δάσκαλος άνεκτός κοινωνικά;

Ίδου, κυρίες και κύριοι, τά τρία δεδομένα, άπάνω στα όποια πρέπει να σκεφτόμε πάρα πολύ, για να λύσουμε τό πρόβλημα: πώς να μορφώσουμε τό δάσκαλο του αύριο. Ό δάσκαλος του αύριο, είτε τό θέλουμε είτε όχι, πρέπει να είναι ήκάνος πρώτον: Νά

άνανθώνει τις επιστημονικές του άποσκευές, που παλιώνουν πάρα πολύ γρήγορα στην εποχή μας. Μέ την εκρηξη των γνώσεων παλιώνουν οι άποσκευές μας. Όταν συλλογίζεται κανείς, ότι εξακολουθοΰμε να διδάσκουμε σύμφωνα μέ εκείνα που μάθαμε, ή από όσα έμάθαμε έδώ και 25-30 χρόνια, τον πιάνει φρίκη. Όταν σκεφτεί άκόμη, ότι εκείνοι που θγαίνουν σήμερα από τις Άκαδημίες της Παιδαγωγικής θα είναι εν ενεργεία τό 2.000, θα είναι υπάλληλοι του κράτους, θα είναι εκπαιδευτικοί τό 2.000, μέ αυτό τό ρυθμό εξέλιξης που είπαμε πρώτοτερα, τον πιάνει άπόγνωση. Λοιπόν θέλουμε ένα δάσκαλο, που να μπορεί και να άφομοιώσει και να παρακολουθήσει τό χείμαρρο των γνώσεων και να τον διαμείνει κατά κάποιο τρόπο, έωσώτου υπερφαλαγγιστεί από τό ρεύμα και πρέπει τότε γρήγορα να κολλυπήσει και να ξαναθρεί τή θέση του. Γιατί ο δάσκαλος είναι κάτι περισσότερο από ότι φανταζόμαστε όλοι μας, άκόμα και έμεις οι πιο προοδευτικοί παιδαγωγοί. Τί είναι δηλαδή; Είναι ένας διαιτολόγος του πνεύματος. Δέν είναι εφεύρεση δική μου ή λέξη. Την έχει πει ο Σωκράτης των Πλατωνικών διαλόγων, μέσα στον «Πρωταγόρα». Όταν ο Σωκράτης συζητεί μέ κείνο τό άρχοντόπουλο, τον Άθηναίο Ίπποκράτη τον γιό του Άπολλοδώρου, κάνει αυτή την ωραιότατη παραβολή: Όπως — λέγει — είναι τά έδέσματα για τό σώμα, είναι και τά μαθήματα για την ψυχή. Και όπως χρειάζεται για τά έδέσματα ένας διαιτολόγος — και αυτός μπορεί να είναι μονάχα ο γιατρός ή ο γυμναστής, για την άρχαία έλληνική αντίληψη — έτσι χρειάζεται και ένας διαιτολόγος για τά μαθήματα της ψυχής. Αυτός είναι ο δάσκαλος. Αυτός θα ξεχωρίσει τό είδος και την ποσότητα, Πόσο από τότο, πόσο από κείνο, πόσο από τ' άλλο. Και μέ ποιά σειρά. Πρώτα αυτό, ύστερα εκείνο. Διαιτολόγος της ψυχής είναι ο δάσκαλος. Αυτόν ζητούν και ζητούσαν πάντοτε οι σοφοροί μελετητές. Τώρα άκόμα περισσότερο. Άκούμε σήμερα: Νά πέσουν οι τοίχοι των σχολείων, δέ χρειάζομαστε τά σχολεία, έχουμε! Άλλα μέσα που θα δώσουν τις εισηγήσεις και τις γνώσεις στον άνθρωπο. Τό ραδιόφωνο, ή τηλεόραση, τό περιοδικό, είναι σε θέση πολύ καλύτερες και πλουσιότερες γνώσεις να δώσουν στον άνθρωπο... Αυτό όμως, κυρίες και κύριοι, που προσφέρουν αυτά τά έδέσματα της ψυχής, είναι οι «κάηλοι των τροφίμων του πνεύματος, εκείνοι που τά παράγουν και τά διαφημίζουν. Δέν είναι οι διαιτολόγοι του πνεύματος, εκείνοι που θα διαλέξουν, θα αξιολογήσουν, θα τακτοποιήσουν. Δέν είναι δηλαδή «δάσκαλοι».

Πώς θα άποκτήσουμε τό δάσκαλο που θέλουμε

Πώς θα άποκτήσουμε τό δάσκαλο που θέλουμε; Ζητούμε από τό δάσκαλο, τή συνεργασία του στη σύνταξη του προγράμματος σπουδών. Ζητούμε τό δάσκαλο — συγγραφέα διδακτικών βιβλίων και παραπονούμαστε ότι δέν έχουμε διδακτικά βιβλία επίπιδου περιωπής. Ζητούμε τό δάσκαλο, ο οποίος αύριο δέν θα έχει τό ένα μόνο διδακτικό βιβλίο που εκδίδει τό κράτος, γιατί αυτό είναι άπαράδεκτο. Παιδαγωγικός άπαράδεκτο. Θα υπάρχουν πολύ περισσότερα. Τό

δάσκαλο λοιπόν πού θά κάνει συνειδητά τήν ἐπιλογή, μαζί μέ τούς μαθητές του, θά κάνει τίς δοκιμές του, ὅπως κάνει ἕνας καλός διαιτολόγος, θά ποικίλλει τήν τροφή, ἀνάλογα μέ τό κάθε παιδί κ.ο.κ. Αὐτόν τόν τύπο δασκάλου θέλουμε. Πῶς θά τόν φτιάξουμε; Αὐτό, ὡς πρὸς τό πρῶτο αἴτημα πού εἴπαμε, ὡς πρὸς τήν ἔκρηξη τῶν γνώσεων.

Τώρα ὡς πρὸς τό δεύτερο αἴτημα. "Ὅταν ἡ οἰκογένεια βρεθεῖ σέ ἀδιέξοδο, γιά νά βοηθήσει ψυχολογικά τά παιδιά της, σέ ποιόν θά καταφύγει; Στό γείτονα; Ἐκεῖ καταφεύγει δυστυχῶς. Στό γείτονα. Τόν πιά ἡλικιωμένο καί πιά ἐμπειρο. Ποιός εἶναι ὁ ἐνδεδειγμένος σύμβουλος σέ τέτοιες περιστάσεις; Ὁ δάσκαλος. Ποιός ἄλλος; Στά σχολεῖα μεγάλων χωρῶν ἔχει εἰσαχθεῖ σήμερα ὁ θεσμός τοῦ σχολικοῦ ψυχολόγου καί τοῦ κοινωνικοῦ λειτουργοῦ. Ἀλλά οὔτε ὁ σχολικός ψυχολόγος μόνος του, οὔτε ὁ κοινωνικός λειτουργός μόνος του μποροῦν νά κάνουν αὐτό τό τόσο δύσκολο ἔργο, νά βοηθήσουν τό παιδί κοντά στό σπίτι, ἢ ἐν ἀγνοία τοῦ σπιτιοῦ καί ἐναντίον ἀκόμη τοῦ σπιτιοῦ κάποτε, γιά νά σωθεῖ τό παιδί, νά σωθεῖ ἡ ψυχική ὑγεία του. Πρέπει νά συνεργαστεῖ μαζί τους ὁ δάσκαλος. Ποιός δάσκαλος ἔμεις; Ἐκεῖνος πού ἔχει συστηματικά καταρτιστεῖ καί στήν ψυχολογία καί στήν ψυχιατρική καί στίς κοινωνικές ἐπιστήμες. Τό 1834 καί τό 1934, δέν θά τά ζητήσουμε ἀκόμα αὐτά τά πράγματα ἀπό τό δάσκαλο. Ἦταν τότε μιά ἄλλη κοινωνία. Τά παιδιά ἦσαν διαφορετικά. Σήμερα ἀκόμα καί οἱ γκουβερνάντες καί οἱ ὑπρέτριες μιλοῦν γιά ψυχικά πλέγματα. (Ἀκόμα καί ἐκείνες ὑποφέρουν ἀπό τραύματα ψυχικά. Ἐχουν μάθει τίς λέξεις χωρὶς νά ξέρουν τό περιεχόμενο). Εἶναι μέσα στόν ἀέρα τά προβλήματα αὐτά. Ποιός θά βοηθήσει καί θά βοηθήσει ὀρεοῦνα, τό παιδί καί τήν οἰκογένεια τέτοιες ὄρες; Δέν τόν θέλω ψυχοθεραπευτή τό δάσκαλο. Γιά ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Τόν θέλω ὁμως ἄρωγο, παραστάτη, νά βοηθήσει τήν οἰκογένεια πῶς νά φεοθεῖ. Πολλές φορές μπορεῖ νά προκύψει μεγάλη ζημιά στήν ψυχή τοῦ παιδιοῦ, ἐάν δέν γίνεῖ σωστός χειρισμός ἐγκαίρως σέ μερικά πολύ ἀπλά ζητήματα τῆς οἰκογενειακῆς καί τῆς σχολικῆς ζωῆς.

Ἐτοιμάζουμε πολίτες

συνειδητούς μιᾶς δημοκρατίας

Τέλος ὡς πρὸς τό τρίτο αἴτημα: Θέλουμε — εἴπαμε — τό δάσκαλο νά εἶναι καί κοινωνικός παράγων σημαντικός, ἔξω ἀπό τό σχολεῖο. Ἐπί τέλους, πολίτες μιᾶς δημοκρατίας ἐτοιμάζουμε καί πολίτες συνειδητούς. Δέ θά τούς δώσουμε στήν κοινωνία καταρτισμένους ἔτσι, ὥστε νά παίξουν ρόλο θετικό, νά γίνουν καί τό ζωντανό παράδειγμα γιά τούς ἄλλους; Παλαιότερα στά χωριά ἀλλά καί στίς πόλεις, ὅταν ἔμπαινε στό καφενεῖο ὁ δάσκαλος, σηκώνονταν ὄλοι νά τοῦ δώσουν θέση.

"Ἦξερε τά περισσότερα. Ἦταν πιά καλύτερη ἀπό τούς ἄλλους. Ἦταν πιά ἐνήμερος ἀπό τούς ἄλλους. Σήμερα παραπονιούνται πολλοί συνάδελφοι ὅτι δέν ἐμπνέουν πιά τόν σεβασμό. Ἐξετάστε γιατί δέν σηκώνονται μπροστά τους οἱ συμπολίτες καί οἱ συγχωριανοί. Γιατί πολλοί ἀπ' αὐτούς ἔχουν πολύ περισσότερα ἀπό τό δάσκαλο. Ἄλλοτε τό σπίτι σεβόταν τό δάσκαλο πε-

ρισσότερο. Σήμερα λιγότερο. Γιατί; Γιατί ἄλλοτε τό σπίτι ἦξερε λιγότερα, τώρα ξέρει περισσότερα.

Ἀξιῶνουμε ἀπ' τήν πολιτεία νά ἀναθεωρήσει ριζικά τό θεσμό τῆς μόρφωσης τῶν δασκάλων

Δέ θά μακρηγορήσω, περισσότερο. Ὅταν σταθοῦμε σ' αὐτά τά τρία βασικά αἴτηματα, πρέπει νά ἀξιῶσουμε ἀπό τήν Ἑλληνική Πολιτεία, νά ἀναθεωρήσει σήμερα ριζικά τό θεσμό τῆς μόρφωσης τῶν δασκάλων τῆς. Νά σκεφτεῖ πῶς θά καταρτίσει τούς δασκάλους πού θά ἱκανοποιοῦν αὐτές τίς τρεῖς συνθήκες, γιά νά μιλήσουμε τήν γλώσσα τῶν μαθηματικῶν. Μέ τό ὑπάρχον σύστημα δέν τό κατορθώνει. Εἶναι βέβαιο πῶς δέν τό κατορθώνει. Πρέπει λοιπόν νά τό ἀναθεωρήσει.

Πρόταση:

Πανεπιστημιακή μόρφωση στούς δασκάλους

Καί ἔρχομαι στίς προτάσεις μου. Νά τό ἀναθεωρήσει ὄχι μόνο μέ τήν ποσότητα, μέ τή διάρκεια τῶν σπουδῶν, ἀλλά καί μέ τήν ποιότητα, μέ τό ἐπίπεδο τῶν σπουδῶν. Δέ φτάνει νά πούμε: Θά κάνουμε τά δύο χρόνια, τρία. Ἡ θά κάνουμε τά τρία χρόνια τέσσερα. Γιατί, ἂν κάνουμε κακή δουλειά, τά 2 χρόνια ἦσαν καλύτερα ἀπό τά 4. Ὅχι, θά κάνουμε κάτι διαφορετικό ποιοτικῶς ἀπ' ὅτι κάνουμε μέχρι σήμερα. Πρέπει μαζί μέ τή διάρκεια (καί μόνο δτανή διάρκεια χρειάζεται γιά τήν ποιότητα) νά ὑψώσουμε καί τό ἐπίπεδο τῶν σπουδῶν, γιά νά ἀποκτήσουμε τούς δασκάλους πού θέλει ἡ ἐποχή μας καί τό μέλλον πού μᾶς περιμένει. Καί ἄλλη λύση δέν ὑπάρχει, παρά νά ὑψώσουμε τό ἐπίπεδο τῶν ἄλλων ἐπιστημόνων τῆς χώρας, νά δώσουμε δηλαδή πανεπιστημιακή μόρφωση στούς δημοδιδασκάλους μας.

Θά διατυπωθεῖ ὁμως ἡ ἀντίρρηση: Ἐδῶλο λέγεται αὐτό τό πράγμα, ἀλλά πῶς γίνεται;

Κυρίες καί κύριοι, τό πρῶτο θῆμα γιά τή λύση κάθε προβλήματος εἶναι ν' ἀποκτήσουμε συνειδητῶν αὐτοῦ τοῦ προβλήματος. Πρέπει νά τό καταλάβουμε. Καί ὅταν τό καταλάβουμε, θά βροῦμε τόν τρόπο νά τό λύσουμε. Τώρα ἔχουμε 14 Παιδαγωγικές Ἀκαδημίες. Θά κάνουμε 14 Πανεπιστήμια; Ὅχι. Θά τίς κάνουμε πρῶτα Πανεπιστημιακές Σχολές, δηλαδή θά τούς δώσουμε πρόγραμμα σπουδῶν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου. Θά κάνουμε ἔπειτα ἔλεγχο τῶν τίτλων ἐκείνων πού θά διδάξουν, πάρα πολύ αὐστηρό, ὥστε νά διδάξουν σ' αὐτά τά Ἰδρύματα καθηγητές πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου.

Τρίτο. Θά διατηρήσουμε πολύ προσεχτικῶς τήν ἰδιομορφία τῶν σπουδῶν. Δέν εἶναι ἡ μόρφωση τῶν δασκάλων σάν μιά ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐπιστήμη, ὅπως ἡ φιλοσοφία ἢ τά μαθηματικά ἢ ἡ νομική. Ὅχι. Γι' αὐτό καί ὅσα κράτη υἱοθέτησαν τήν πανεπιστημιακή ἐκπαίδευση τῶν δασκάλων, μέσα στά

Πανεπιστήμια ἔχουν εἰδικές Σχολές γι' αὐτό τό σκοπό καί μορφώνουν τούς ἐπιδοξοὺς δασκάλους ὄχι μόνο θεωρητικά, ἀλλά καί πρακτικά γιά τό ἐπάγγελμα τους.

Εὐτυχῶς, (οἱ σήμερα λειτουργοῦσες Ἀκαδημίες μας, 12 γιά τήν ἀκρίβεια, διότι οἱ ἄλλες δύο εἶναι ἰδιωτικοῦ δικαίου καί σύμφωνα μέ τό σύνταγμα μας, δέν μποροῦν νά ἀποτελέσουν πανεπιστημιακές σχολές) ἀποτελοῦν 4 τριάδες πού καί γεωγραφικῶς ξεχωρίζουν. Μέ κέντρο τήν Ἀθήνα: Ἀθήνα, Πειραιάς, Τρίπολη; Μέ κέντρο τῆ Θεσσαλονίκη: Θεσσαλονίκη, Φλώρινα, Ἀλεξανδρούπολη. Μέ κέντρο τῆ Γιάννινα: Ἰαμια, Λάρισα, Γιάννινα. Μέ κέντρο τήν Κρήτη: οἱ νησιωτικές Ἀκαδημίες Ἡράκλειο, Ρόδος, Μυτιλήνη. Θά ἀποτελέσουν, ὄχι παραρτήματα, ἀλλά σχολές πανεπιστημιακῆς ἐνταταγμένης σέ κάθε μιά μεγάλη πανεπιστημιακή μονάδα, ὥστε τό ἴδιο καθεστῶς τό πανεπιστημιακό, νά ἰσχύει γιά ὅλες. Τί εἶναι σήμερα οἱ ἀποστάσεις γιά νά μετακινηθεῖ τό προσωπικό ἢ κάθε χρόνο νά ἀλλάξει; Σήμερα μέ τό αὐτοκίνητο, δέ λέω μέ τό ἀεροπλάνο, στήν Ἑλλάδα ἔχουν μηδενιστεῖ οἱ ἀποστάσεις. Ἄλλωστε δέν εἶναι ἀνάγκη νά κρατήσουμε στό διηκεκές, ἕνα τόσο μεγάλο ἀριθμό Σχολῶν.

Ἐκεῖνο πού πρέπει νά μελετήσουμε σοβαρά, δέν εἶναι αὐτό. Εἶναι τό πῶς θά κάνουμε πραγματικά πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου ἱδρύματα αὐτές τίς Σχολές. Ἐδῶ εἶναι οἱ ἀνησχίες μου, κυρίες καί κύριοι, τίς ὁποῖες πρέπει νά ἐκφράσω σαφῶς. Μή νομίζετε ὅτι εἶναι εὐκόλο πράγμα νά βρεθεῖ πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου διδακτικό προσωπικό σέ ἐπαρκῆ ἀριθμό. Δέ φτάνουν τά χαρτιά. Δέ φτάνουν οἱ σφραγίδες. Χρειαζέται ἡ παραγωγική, ἡ δημιουργική ἐργασία, αὐτή κατακυρώνει ἕναν ἐπιστήμονα. Αὐτοῦς πρέπει νά ἀναζητήσουμε καί σ' αὐτούς πρέπει νά ἀναθέσουμε τή μόρφωση τῶν μελλόντων δασκάλων μας. Ἐπειτα (τό σπουδαιότερο) νά πούμε τίς νέες Πανεπιστημιακές Σχολές: Κοιτάξτε, δέ θά μοῦ θγάλετε ἀπλῶς θεωρητικούς ἐπιστήμονες, ἀλλά δασκάλους πού σημαίνει ὅτι θά ἔχουν πλήρη γνώση τῆς τεχνικῆς τοῦ διδάσκειν. Οἱ φιλοσοφικές μας σχολές θγάζουν φιλολόγους, οἱ μαθηματικές μας σχολές θγάζουν μαθηματικούς, οἱ φυσικές μας σχολές θγάζουν φυσικούς, δέ θγάζουν δυστυχῶς δασκάλους ὅτε τῶν φιλολογικῶν μαθημάτων οὔτε τῶν μαθηματικῶν οὔτε τῶν φυσικῶν. Κάτι τούς διαφεύγει. Τούς διαφεύγει ὅτι ἐδῶ ὑπάρχει καί ἡ πράξη. Ὅτι ἐδῶ ἔχουμε μέθοδο ἐργασίας. Καί δέν ἔχουμε θέσια τήν παλαιά μέθοδο, τήν τυπολατρική, τῆ «συνταγή». Ὅχι. Ἀλλά τό μεθοδικῶς σκέπτεσθαι. Τό ἀναλύειν, τό διαμορφώνειν, τό δημιουργεῖν. Ἐνα μάθημα εἶναι καί αὐτό μιά τακτική, ἡ ὁποία τακτική καί σπουδάζεται καί ἀσκεῖται. Αὐτά εἶναι τά προβλήματα πού πρέπει νά προσέξουμε.

Θέλω ἀκόμα, πρὶν τελειώσω, νά προσθέσω ἀκόμη κάτι. Τό αἴτημα, γιά τήν ἀνύψωση τοῦ ἐπιπέδου τῶν Ἀκαδημιῶν τῶν Παιδαγωγικῶν, ἔρχεται σέ μιά δύσκολη ὁρα, δύσκολη γιά τήν ἑλληνική κοινωνία καί γιά τό ἑλληνικό κράτος. Δέν ἀναφέρομαι σέ οικονομικές δυσκολίες. Ξέρω καί εἶμαι βέβαιος ὅτι, ὅταν τό κράτος θέλει νά βρεῖ χρήματα, τά βρίσκει πάντοτε. Δέν ὑπάρχει περίπτωση πού χρειάστηκε χρήματα γιά ἕνα ἐθνικό σκοπό, πού ἔπρεπε νά τά βρεῖ καί δέν τά βρήκε. Πάντοτε τά βρίσκει. Λοιπόν, δέν ἀ-

ναφέρομαι στις οικονομικές δυσχέρειες που έχουν γίνει σήμερα πραγματικά καταθλιπτικές εξαιτίας των εξωτερικών μας περιπλοκών. "Όχι, λέω ότι το αίτημα αυτό έρχεται σε μία δύσκολη ώρα, γιατί τα πανεπιστήμια μας περνούν σήμερα μία θορακική κρίση. Η ηλικία μου και οι μόχθοι μου για το σχολείο μου δίνουν το δικαίωμα να το πω και να σχολιάσω το φαινόμενο αυτό. Σήμερα τα πανεπιστήμια μας περνούν μία θορακική κρίση. Τόσο ο φοιτητικός πληθυσμός, όσο και το διδακτικό προσωπικό, δε νομίζω ότι έχουν πλήρη επίγνωση του τι γίνεται και των κινδύνων που έγκυμονούνται με τη γραμμή που έχουν πάρει. Αυτό εμείς οι παλαιότεροι πρέπει να το τονίσουμε. Κανείς δεν αποδοκιμάζει το πολιτικό ενδιαφέρον της σπουδάζουσας νεολαίας. "Όχι μόνο δεν το αρνούμεθα, το θέλουμε, το απαιτούμε και ελπίζουμε πολλά από αυτό το πολιτικό ενδιαφέρον των Νέων μας. "Αλλά, ο πρώτος και κύριος σκοπός του φοιτητή είναι να σπουδάσει, ο κύριος και πρώτος σκοπός του πανεπιστημιακού δασκάλου είναι να διδάξει. "Επίτατα έρχονται όλα τα άλλα φοβούμεθα ότι έτσι καθώς πάμε, βάζουμε την άμαξα μπροστά στο άλογο και όχι το άλογο μπροστά στην άμαξα... Το αίτημά μας λοιπόν έρχεται σε μία κρίσιμη ώρα και είναι δικαιολογημένη η ανησυχία, δε λέω της πολιτείας, όλης της ελληνικής κοινωνίας, μη τυχόν και προσθέσουμε ακόμα ένα πονοκέφαλο σε όλη αυτή την εθνική μας αναταραχή.

Η πολιτεία να επιδείξει ειλικρινές ενδιαφέρον για τους νέους

Εγώ δεν το πιστεύω. Εγώ νομίζω ότι, αν γίνει σωστά η οργάνωση των παιδαγωγικών σχολών, όταν γίνει σωστά η επιλογή του διδακτικού προσωπικού και όταν πραγματικά η πολιτεία επιδείξει ειλικρινές ενδιαφέρον για τους νέους που θα επιδοθούν στο εκπαιδευτικό επάγγελμα, (τίς λεπτομέρειες τίς παρασθλέπω) τα πράγματα θα εξελιχθούν όμοια. Το ελπίζω, και το εύχομαι με όλη την καρδιά μου.

Μίλησα, κυρίες και κύριοι, εμπνεόμενος μόνο από πόνο, πόνο εθνικό και πόνο εκπαιδευτικό. Γι' αυτό θα μου επιτρέψετε ακόμα μία κατάληξη για να κλείσω την ομιλία μου. "Έχουμε υποχρεώσεις, εμείς οι πρεσβύτεροι, όσοι παραστεκόμαστε με αγάπη στους νέους, να τους πούμε ότι η Δημοκρατία είναι ένα πάρα πολύ ευαίσθητο πολίτευμα και οι έχθροι της Δημοκρατίας είναι πάρα πολύ ισχυροί και ύπουλοι. "Επομένως, πρέπει με κάθε τρόπο να μην παίζουμε το παιχνίδι τους, να μην τραυματίσουμε αυτή τη νεοπαγή δημοκρατία μας. "Αλλά να τη στηρίξουμε. Γιατί εάν, δεν στηρίξουμε την Δημοκρατία, οτιδήποτε και αν επιτύχουμε, είτε κάνουμε ανώτατες τίς σχολές μας, είτε δώσουμε μεγαλύτερους βαθμούς και μισθούς στους δασκάλους, είτε χτίσουμε πελώρια και πολυτελή σχολεία, δεν θα έχουμε επιτύχει τίποτε, επειδή ο δάσκαλος θα έχει εξανδραποδισθεί και δάσκαλος που εξανδραποδίζεται αναίρεται τον εαυτό του, μηδενίζει τον εαυτό του.

Στιγμιότυπα από τη συγκέντρωση

Δημοκράτες εκπαιδευτικοί γρηγορείτε!

Πρέπει λοιπόν, σε όλους και προς όλες τις κατευθύνσεις, να δώσουμε ένα σύνθημα, όπως οι φρουροί του κάστρου, για να μη κοιμούνται. Νά τους φωνάξουμε: «Εκπαιδευτικοί, είτε εν ενεργεία, είτε επίδοξοι, δημοκράτες εκπαιδευτικοί, γρηγορείτε!».

Φωτ. 1. Στο δρώα ο κ. Παπανδρέου διακρίνονται οι βουλευτές Τσιουπλάκης Κωνσταντίνος, Αντ., ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ κ. Παπακώστας, οι πρόεδροι των συλλόγων Αθηνών κ.δ.

Φωτ. 2. Διακρίνεται ο υφυπουργός Παιδείας κ. Βασ. Κωνσταντινίδης και ο πρόεδρος του ΚΕΜΕ κ. Αλ. Κορανικόλας.

Φωτ. 3. Ο πρόεδρος της ΔΟΕ κ. Καζαντζής προσφωνεί τους προσκεκλημένους και παρουσιάζει τον ομιλητή.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 1977-1978

ΕΣΟΔΑ

Κεφ.	Άρθρον	ΚΑΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΘΡΩΝ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΖΘΕΝΤΑ		ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ	
			Ποσά Μερικά	Ποσά Όλικά	Ποσά Μερικά	Ποσά Όλικά
1		ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΛΟΓ/ΣΜΟΥ Σύνολο αποθεματικών 30/6/77 1.953.171 Αφαιρείται διαθέσιμο σε χρεώγραφα και καταθέσεις προθεσμίας από υπόλοιπο αποθεματικού ακινήτου αναγραφόμενο στο Κεφ. 9 άρθρο α' σκέλους Εσόδων 590.000 Διαθέσιμο σε μετρητά και καταθέσεις δίμηνης για εξυπηρέτηση του ταχτικού προϋπολογισμού αναγραφόμενο στη στήλη «πραγματοποιηθέντα ποσά» του παρ'πάνω Κεφαλαίου 1 1.363.171, 0		100.000		1.363.171
2		ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ - ΜΕΛΩΝ		5.701.000		6.247.499
	α'	Χρήσεως 1977-1978	5.700.000		5.973.788	
	β'	Παλιών χρήσεων	1.000		273.711	
3		ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΔΙΔ. ΒΗΜΑΤΟΣ		1.025.000		748.850
	α'	Πώληση φύλλων και μεμονωμένες συνδρομές	25.000		29.338	
	β'	Δημοσίευση διαφημίσεων	200.000		140.779	
	γ'	Συνδρομές Συνολικών Έφορευίων	800.000		578.733	
4		ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ		855.000		579.902
	α'	Πώληση φύλλων και μεμονωμένες συνδρομές	5.000		1.170	
	β'	Δημοσίευση διαφημίσεων	50.000		—	
	γ'	Συνδρομές Σχολικών Έφορευίων	800.000		578.732	
5		ΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ (Διαθεσίμων τακτικού λ/σμού Δ.Ο.Ε.)		5.000		23.995
6		ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ Λ/ΣΜΟ ΤΡΙΤΩΝ		185.000		55.150
	α'	Έγγυοδοσίες Ένοικων και Προμηθευτών	80.000		40.000	
	β'	Καταθέσεις για ένισχυση αναξιοπαθούντων	30.000		—	
	γ'	Άχρεωστών εισπραχθέντα	25.000		1.550	
	δ'	Επιστροφή προκ/λών τακτικών υπαλλήλων	50.000		13.600	
7		ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ		10.000		368.810
	α'	Από πώληση βιβλίων έκδοσης μας	1.000		357.310	
	β'	Από εκποίηση παλαιών μηχανών και επίπλων	1.000		—	
	γ'	Από εκμετάλλευση μηχανών διεκπεραιώσεως	8.000		11.500	
8		ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ		9.000		3.800
9		ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ		1.651.000		829.112
	α'	Αποθεματικό παλαιών χρήσεων	1.465.500		590.000	
		Σύνολο λογιστικού αποθεματικού 30/6/77 με βάση τα όριστικά στοιχεία της ίδιας ημέρας 1.507.295 Αφαιρείται το χρησιμοποιούμενο για εξυπηρέτηση αναγκών του τακτικού προϋπολογισμού 917.295 Υπόλοιπο σε καταθέσεις προθεσμίας και όμολογίες 590.000				
	β'	Από εκμίσθωση γραφείων	150.000		195.100	
	γ'	Από τόκους καταθέσεως αποθ/κού ακινήτου	30.000		37.130	
	δ'	Λοιπές πρόσοδοι	5.000		6.882	
		ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ (υπόλοιπα) ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				10.220.289 90 10.220.379

ΕΞΟΔΑ

1		ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ		1.381.000		658.715
	α'	Έξοδα Γενικών Συνελεύσεων	120.000		56.502	
	β'	Όδοιπορικά αντιπροσώπων Συλλόγων	50.000		23.410	
	γ'	Συνδρομή σε 3/βάθμια Όργάνωση (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.)	50.000		48.240	
	δ'	Συνδρομή στη Παγκόσμια Όργάνωση Έκπ/κών	51.000		49.884	
	ε'	Έξοδα αντιπροσώπων σε Παγκ. Συνέδρια	260.000		19.146	
	στ'	Έξοδα φιλοξενίας και κοινωνικής προβολής	150.000		72.660	
	ζ'	Συνδρομή τύπου και δημοσιεύσεως	100.000		19.740	
	η'	Δικαστικά έξοδα	100.000		625	
	θ'	Φωτισμός - θέρμανση - καθαριότητα	75.000		38.987	
	ι'	Κοινόχρηστα Πολυκατοικίας	35.000		35.801	
	ια'	Τηλεφωνικά και τηλεγραφικά τέλη	300.000		235.423	
	ιβ'	Ταχυδρομικά έγγραφα	25.000		8.013	
	ιγ'	Γραφική ύλη και έντυπα	35.000		25.994	
	ιδ'	Φιλοδωρήματα και έρανοι	20.000		19.400	
	ιε'	Διάφορα μικροέξοδα	10.000		5.090	

2	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ		75.000		54.229
α'	Όδοιπορικά και ημεραργίες	70.000		49.229	
β'	Άμοιβή Έλεκτη Λογιστή	5.000		5.000	
3	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ		972.700		756.043
α'	Τακτικά έξοδα κινήσεως και παραστάσεως	366.000		365.998	
β'	Επιπρόσθετα έξοδα κινήσεως τών από την έπαρχία μελών	378.000		290.498	
γ'	Έξοδα περιοδειών Διοικήσεως	100.000		92.657	
δ'	Έξοδα έγκαταστάσεως τών μελών από την έπαρχία	112.500		2.560	
ε'	Αποζημίωση Ταμίου για άθροιστικά λάθη	4.200		4.200	
στ'	Κίνηση με συγκοινωνιακά μέσα τρίτων (ταξί)	12.000		130	
4	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ		1.805.000		1.717.076
α'	Τακτικών υπαλλήλων	1.440.000		1.449.990	
β'	Ειδικών Συνεργατών	100.000		—	
γ'	Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς	265.000		267.088	
5	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔ. ΤΥΠΟΥ		2.550.500		2.769.683
α'	Διδασκαλικό βήμα	1.673.500		1.479.095	
	1. Άελα χαρτιού	560.000		503.671	
	2. Τυπογραφικά	660.000		671.614	
	3. Έπιμέλεια όλης	78.000		77.800	
	4. Έξοδα κλισέ	10.000		—	
	5. Ταχυδρομικά	210.000		146.427	
	6. Μεταφορικά	23.500		24.540	
	7. Ύλικά διεκπεραιώσεως	25.000		19.020	
	8. Άμοιβή Διαχειρισμού	9.000		9.000	
	9. Εισφορές υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	78.000		27.023	
β'	Επιστημονικό βήμα	877.000		934.892	
	1. Άελα χαρτιού	312.500		366.560	
	2. Τυπογραφικά	295.000		346.725	
	3. Άποζημίωση Συντακτ. Έπιτροπής	50.000		—	
	4. Έπιμέλεια όλης	78.000		76.934	
	5. Έξοδα κλισέ	10.000		—	
	6. Ταχυδρομικά	77.000		107.646	
	7. Μεταφορικά	6.000		10.000	
	8. Ύλικά διεκπεραιώσεως	15.000		12.527	
	9. Άμοιβή Διαχειριστού	9.000		9.000	
	10. Εισφορές υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	24.500		5.500	
γ'	Αναλυτικό Πρόγραμμα	—		355.696	
	Έξοδα εκδόσεως και κυκλοφορίας				
6	ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ		285.000		135.800
α'	Έπιστροφή πιστωτικών υπόλοιπων Συλλόγων	25.000		2.400	
β'	Έπιστροφή έγγυθσεων Ένοίκων - Προμηθευτών	80.000		8.400	
γ'	Άπόδοση καταθέσεων για λ/σμο Τρίτων	5.000		—	
δ'	Ένισχυση αναξιοπαθούντων Διδασκάλων	25.000		65.000	
ε'	Χορήγηση δανείων σε τακτικούς υπαλλήλους	150.000		60.000	
7	ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΥΤΩΝ		480.000		148.096
α'	Προμήθεια μηχανημάτων και εργαλείων	250.000		10.448	
β'	Έγκαταστάσεις - Έπιπλα - Σκεύη	5.000		10.166	
γ'	Έχογράφηση Πρακτικών Γεν. Συν/σεων	60.000		33.792	
δ'	Άγορά επιστημονικών συγγραμμάτων	10.000		—	
ε'	Συντήρηση και έπισκευή μηχανών - έπιπλων και σκευών	35.000		16.778	
στ'	Συντήρηση - βιβλιοδέτηση συγγραμμάτων	25.000		33.013	
ζ'	Τέλη κυκλοφορίας και καύσιμα αυτοκινήτου	35.000		7.883	
η'	Έπισκευή, ασφάλιστρα, φύλακτρα αυτοκινήτου	50.000		34.451	
θ'	Διάφορα μικρόέξοδα	10.000		1.565	
8	ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΞΟΔΑ		20.000		57.643
9	ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ - ΜΕΛΩΝ		1.000		—
10	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ		1.000		—
11	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΤΑΚΤΙΚΟΥ Λ/ΣΜΟΥ ΕΙΣ ΝΕΟΝ		318.800		2.268.825
	Σύνολο αποθεματικών τήν 30/6/48	3.826.375			
	Άφαιρείται τó αποθεματικό τού ακινήτου				
	πού αναγράφεται στο άρθρο στ' Κεφάλ. 12				
	τού σκέλους τών έξόδων	1.557.550			
	Διαθέσιμο σε μετρητά και καταθέσεις για				
	έξυπερέτση τού τακτικού προϋπολογισμού	2.268.825			
12	ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ		1.651.000		1.629.941
α'	Συντήρηση και μεταρρύθμιση	50.000		17.450	
β'	Φόρος εισοδήματος	40.000		38.261	
γ'	Έξοδα κοινοχρήστων χώρων	5.000		9.902	
δ'	Άσφάλιστρα ακινήτου	10.000		6.778	
ε'	Άγορά ακινήτου και έξοδα	1.500.000		—	
στ'	Άποθεματικό ακινήτου για τη νέα χρήση	46.000		1.557.550	
	Άποθεματικό 30/6/77	1.507.295			
	Προσωρινό υπόλοιπο 30/6/78 (239112-72391)	116.721			
	Σύνολον	1.674.016			
	Ποσό πού χρησιμοποιήθηκε για έξυπερέτση				
	τού τακτικού προϋπολογισμού τής				
	Δ.Ο.Ε. 1/7/77-30/6/78	116.466			
	Άποθεματικό ακινήτου 30/6/78	1.557.550			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ				
	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ (υπόλοιπα)				
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ				

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1977-1978

Υπόλοιπο 30/6/1977	Δραχμές	1953171	
Έσοδα 1/1/77-30/6/77	=	8267208	
Σύνολο Έσόδων	=	10220379	10.196.051
Έξοδα 1/1/77-30/6/77	=	8394004	24.328
Υπόλοιπο 30/6/1978	=	3826375	10.220.379